

830.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O SPOLJNOJ TRGOVINI NAORUŽANJEM I
VOJNOM OPREMOM

Proglašavam **Zakon o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 610/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

ZAKON
O SPOLJNOJ TRGOVINI NAORUŽANJEM I VOJNOM OPREMOM

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi pod kojima se može vršiti spoljna trgovina naoružanjem i vojnom opremom (u daljem tekstu: kontrolisana roba), kao i druga pitanja od značaja za spoljnu trgovinu kontrolisanom robom.

Spoljna trgovina kontrolisanom robom

Član 2

Spoljna trgovina kontrolisanom robom, u smislu ovog zakona je: izvoz, uvoz, transport, tranzit, tehnička pomoć i pružanje brokerskih usluga.

Izvoz kontrolisane robe, iz stava 1 ovog člana, je:

1) iznošenje, slanje odnosno isporuka robe sa carinskog područja Crne Gore, u skladu sa carinskim propisima, osim smještaja kontrolisane robe u slobodnoj zoni u Crnoj Gori;

2) prenos softvera ili tehnologije faksom, telefonom, elektronskom poštom ili bilo kojim drugim elektronskim putem, uključujući i usmeni prenos tehnologije, ako je tehnologija sadržana u dokumentu čiji je bitan dio pročitani ili opisan na način da se postigne isti rezultat izvan carinskog područja Crne Gore;

3) ponovni izvoz kontrolisane robe u skladu sa carinskim propisima, osim tranzita.

Uvoz kontrolisane robe, iz stava 1 ovog člana, je:

1) unošenje, dopremanje ili isporuka kontrolisane robe sa teritorije druge države na carinsko područje Crne Gore u skladu sa carinskim propisima, koja obuhvata i smještaj u slobodnoj zoni, osim tranzita,

2) prenos softvera ili tehnologije faksom, telefonom, elektronskom poštom ili bilo kojim drugim elektronskim putem, uključujući i usmeni prenos tehnologije, ako je tehnologija sadržana u dokumentu čiji je bitan dio pročitani ili opisan na način da se postigne isti rezultat unutar carinskog područja Crne Gore.

Tranzit, iz stava 1 ovog člana, obuhvata prevoz kontrolisane robe kopnenim, vodenim ili vazдушnim putem, preko carinskog područja Crne Gore na teritoriju druge države, sa i bez pretovara.

Transport, iz stava 1 ovog člana, obuhvata prevoz kontrolisane robe pod carinskim nadzorom, kopnenim, vodenim ili vazдушnim putem na carinskom području Crne Gore, bez promjene njenog carinskog statusa.

Brokerske usluge, iz stava 1 ovog člana, su pregovaranje ili ugovaranje i posredovanje u ugovaranju transakcija u vezi sa kupovinom, prodajom ili nabavkom kontrolisane robe iz jedne strane države u drugu stranu državu, ili prodaja odnosno kupovina te robe iz jedne strane države u drugu stranu državu, osim transporta, finansijskih usluga, osiguranja ili re-osiguranja, reklamiranja ili promocije.

Tehnička pomoć, iz stava 1 ovog člana, je pomoć koja se odnosi na razvoj, proizvodnju, sklapanje, testiranje, popravku ili održavanje kontrolisane robe, kao i druge tehničke usluge, koje mogu biti u obliku instrukcije, obuke, prenosa znanja i vještina ili konsultantskih usluga uključujući i pomoć koja se pruža usmenim putem.

Nadležni organ za izdavanje dozvola

Član 3

Dozvole za izvoz, uvoz, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći izdaje organ državne uprave nadležan za poslove spoljne trgovine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Nadležni organ za donošenje nacionalnih kontrolnih lista

Član 4

Kontrolnu listu naoružanja i vojne opreme kojima je dozvoljena spoljna trgovina, na predlog Ministarstva utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), radi:

- harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije;
- sprovođenja sankcija protiv određenih država, entiteta i lica ili za primjenu konvencija u oblasti kontrole oružja i kontrole transfera tehnologije;
- interesa odbrane i bezbjednosti Crne Gore;
- kontrolisanja trgovine robom koja je ili može biti u potpunosti upotrijebljena za razvoj, proizvodnju, rukovanje, djelovanje, održavanje ili drugo servisiranje, gomilanje, skladištenje, identifikovanje, testiranje ili širenje hemijskog ili biološkog oružja, nuklearnog oružja ili drugih atomskih bojnih glava ili u svrhu razvoja, proizvodnje, održavanja ili drugog servisiranja, testiranja, gomilanja ili širenje projektila ili drugih nosača takvog oružja;
- kontrolisanja trgovine oružjem, municijom ili eksplozivnim napravama i drugom robom koja je napravljena i namijenjena za vojne svrhe, a koja nije navedena u alineji 4 ovog člana.

Shodna primjena propisa

Član 5

Na postupke koji se vode u skladu sa ovim zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu, bez diskriminacije.

Značenja izraza

Član 7

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **izvoznik** je pravno lice ili preduzetnik u čije se ime vrši izvoz kontrolisane robe, odnosno pravno lice ili preduzetnik koji u vrijeme izdavanja dozvole ima zaključen ugovor sa primaocem kontrolisane robe u drugoj državi i ovlašćenje da odluči o slanju robe izvan carinskog područja Crne Gore, odnosno koje je ovlašćeno da odluči o slanju kontrolisane robe van carinskog područja, ako nema zaključen ugovor o izvozu kontrolisane robe;

2) **uvoznik** je pravno lice ili preduzetnik u čije ime se vrši uvoz, odnosno pravno lice ili preduzetnik koji u vrijeme izdavanja dozvole ima zaključen ugovor sa pošiljaocem kontrolisane robe iz druge države i ovlašćenje za primanje te robe unutar carinskog područja Crne Gore, kao i fizičko lice koje uvozi robu za lične potrebe;

3) **nekomercijalni izvoz i uvoz** je privremeni izvoz ili uvoz: sajamskih, muzejskih i izložbenih eksponata, radi učestvovanja na međunarodnim manifestacijama, sportskim aktivnostima i drugim posebnim aktivnostima (obuke, testiranja, demonstracije, popravke robe kod proizvođača i sl.), kao i izvoz i uvoz kontrolisane robe po osnovu nasljeđa, poklona ili svojine;

4) **pretovar** je istovar, ponovni utovar ili promjena načina transporta kontrolisane robe na carinskom području Crne Gore;

5) **usluge** su projektovanje, proizvodnja, testiranje, remont i modernizacija naoružanja i vojne opreme, prenošenje prava intelektualne svojine nad tehničkom dokumentacijom za proizvodnju i remont naoružanja i vojne opreme kao i druge poslovne aktivnosti koje se odnose na robe za vojnu upotrebu, uključujući brokerske usluge i tehničku pomoć;

6) **broker** je pravno lice ili preduzetnik, upisan u registar iz člana 12 ovog zakona, koji se bavi pružanjem brokerskih usluga sa i van teritorije Crne Gore;

7) **krajnja vojna namjena** je:

- ugradnja djelova ili komponenti u vojne proizvode navedene u kontrolnoj listi naoružanja i vojne opreme;

- korišćenje proizvodne opreme, opreme za testiranje ili analitičke opreme i elemenata za razvoj, proizvodnju ili održavanje vojnih proizvoda navedenih u kontrolnoj listi naoružanja i vojne opreme,

- korišćenje bilo kojih nedovršenih proizvoda u pogonu za proizvodnju vojnih proizvoda navedenih u kontrolnoj listi naoružanja i vojne opreme.

II. VRŠENJE SPOLJNE TRGOVINE KONTROLISANOM ROBOM

Spoljna trgovina kontrolisanom robom

Član 8

Spoljnu trgovinu kontrolisanom robom može da vrši pravno lice ili preduzetnik sa sjedištem na teritoriji Crne Gore, upisano u Centralni registar privrednih subjekta (u daljem tekstu: CRPS) i registar lica koja mogu da vrše spoljnu trgovinu kontrolisanom robom (u daljem tekstu: Registar), na osnovu dozvole za spoljnu trgovinu kontrolisanom robom izdate u skladu sa ovim zakonom.

Nekomercijalni izvoz i uvoz kontrolisane robe za lične potrebe, može da vrši i fizičko lice na osnovu dozvole izdate u skladu sa ovim zakonom.

Zabrana tehničke pomoći

Član 9

Zabranjena je tehnička pomoć koja je namijenjena ili se može koristiti:

1) za razvoj, proizvodnju, rukovanje, rad, održavanje, skladištenje, identifikovanje ili širenje oružja za masovno uništenje ili je u vezi sa razvojem, proizvodnjom, održavanjem ili skladištenjem sredstava pogodnih za njegovo prenošenje;

2) za krajnju vojnu namjenu, koja se pruža u državama krajnjeg odredišta koje su pod embargom na naoružanje na osnovu odluka koje je usvojio Savjet Evropske unije, na osnovu odluke Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju ili na osnovu obavezujuće rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

Tranzit i transport kontrolisane robe

Član 10

Tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme kopnenim i vodenim putem, može da se vrši na osnovu odobrenja koje izdaje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i organa državne uprave nadležnih za poslove odbrane i vanjske poslove.

Tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme vazdušnim putem, može da se vrši na osnovu odobrenja organa nadležnog za poslove civilnog vazduhoplovstva, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i organa državne uprave nadležnih za poslove odbrane i vanjske poslove.

Transport kontrolisane robe kopnenim i vodenim putem vrši se na osnovu odobrenja koje izdaje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove, na osnovu dozvole Ministarstva.

Transport kontrolisane robe vazdušnim putem može da se vrši na osnovu odobrenja koje izdaje organ nadležan za poslove civilnog vazduhoplovstva, na osnovu dozvole Ministarstva.

Način izdavanja i dokumentacija neophodna za izdavanje odobrenja za tranzit i transport kontrolisanom robom kopnenim i vodenim putem uređuje se propisom organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, odnosno organa nadležnog za poslove civilnog vazduhoplovstva za tranzit i transport vazdušnim putem.

Mjere obezbjeđenja

Član 11

Nadležni organi državne uprave, prilikom tranzita i transporta kontrolisane robe, preduzimaju mjere obezbjeđenja, u skladu sa zakonom.

III. USLOVI ZA VRŠENJE SPOLJNE TRGOVINE KONTROLISANOM ROBOM

1. Registracija za vršenje spoljne trgovine kontrolisanom robom

Uslovi za upis u Registar

Član 12

U Registar može biti upisano pravno lice ili preduzetnik:

- 1) nad kojim nije pokrenut stečajni postupak;
- 2) koje nema neizmirenih carinskih i poreskih obaveza;
- 3) koje nije u blokadi na dan podnošenja zahtjeva;

4) čije odgovorno lice nije osuđivano ili se protiv njega ne vodi krivični postupak, u skladu sa članom 13 stav 3 tačka 5 ovog zakona.

Fizičko lice koje vrši spoljnu trgovinu kontrolisanom robom za lične potrebe, ne upisuje se u Registar.

Pravno lice ili preduzetnik koje vrši nekomercijalni izvoz i uvoz, ne upisuje se u Registar.

Zahtjev za upis u Registar

Član 13

Upis u Registar vrši se na osnovu pisanog zahtjeva pravnog lica ili preduzetnika.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva je dužan da dostavi:

1) naziv banke i kopiju kartona deponovanih potpisa;
2) ime i prezime i adresu odgovornog lica, broj i strukturu zaposlenih na poslovima spoljnje trgovine kontrolisanom robom.

3) potvrdu iz stava 3 tačka 5 ovog člana od nadležnih organa države čiji je državljanin, ako je odgovorno lice strani državljanin.

Ministarstvo po službenoj dužnosti pribavlja:

1) izvod iz CRPS-a;
2) potvrdu da nad podnosiocem zahtjeva nije pokrenut stečajni postupak;
3) dokaz o izmirenim carinskim i poreskim obavezama podnosioca zahtjeva;
4) dokaz o solventnosti podnosioca zahtjeva;
5) dokaz nadležnog organa da odgovorno lice podnosioca zahtjeva nije osuđivano za krivična djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore, protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, protiv platnog prometa i privrednog poslovanja, kao i za druga krivična djela sa elementima nasilja i koristoljublja.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Rješenje o upisu u Registar

Član 14

Registar vodi Ministarstvo.

O upisu u Registar Ministarstvo donosi rješenje.

Ministarstvo na svojoj internet stranici objavljuje Registar.

Lice upisano u Registar dužno je da pisanim putem dostavi sve promjene podataka na osnovu kojih je upisano u Registar, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za upis u Registar, ako podnosilac zahtjeva ne ispunjava uslove iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

Sadržaj i način vođenja Registra propisuje Ministarstvo.

Brisanje iz Registra

Član 15

Ministarstvo će donijeti rješenje o brisanju iz Registra ako pravno lice ili preduzetnik:

1) prekrši odredbe ovog zakona;
2) krši međunarodne sankcije usvojene pod okriljem Ujedinjenih nacija, Evropske unije, Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS) i druge međunarode obaveze i opredjeljenja Crne Gore, vanjskopolitičke, bezbjednosne, odbrambene i ekonomske interese Crne Gore;

3) ne obavijesti Ministarstvo pisanim putem o promjeni podataka na osnovu kojih je upisano u Registar, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene;

4) ne omogući nadzor nad poslovanjem u oblasti spoljnje trgovine kontrolisanom robom, kao i kontrolu smještajnog prostora i prevoznih/otpremnih sredstava;

5) podnese zahtjev za brisanje iz Registra; ili
6) se utvrde nove okolnosti ili dokazi koji bi sami ili u vezi sa izvedenim dokazima, predstavljali razlog za brisanje iz Registra.

Pravno lice ili preduzetnik i odgovorno lice u pravnom licu koje je brisano iz Registra u skladu sa stavom 1 tač. 1, 2, 3, 4 i 6 ovog člana može podnijeti zahtjev za upis u Registar nakon isteka roka od tri godine, od dana brisanja iz Registra.

2. Dozvola

Pojam i sadržaj dozvole

Član 16

Dozvola za izvoz ili uvoz kontrolisane robe je isprava koja se izdaje izvozniku ili uvozniku, za obavljanje spoljnotrgovinskog posla u skladu sa ugovorom o obavljanju tog posla, za krajnjeg korisnika ili primaoca u drugoj državi, odnosno u Crnoj Gori i obuhvata jedan ili više vrsta proizvoda sa kontrolnih lista.

Dozvola za pružanje brokerskih usluga ili tehničku pomoć kontrolisane robe je dozvola koja se izdaje brokeru ili pružaocu tehničke pomoći za krajnjeg korisnika ili primaoca u drugoj državi i obuhvata jedan ili više vrsta proizvoda sa kontrolnih lista, odnosno vrsta usluga.

Dozvola naročito sadrži:

- 1) naziv i sjedište pravnog lica, odnosno ime i adresu preduzetnika, poreski identifikacioni broj (PIB), a za fizičko lice ime i prezime, broj lične karte ili pasoša i prebivalište;
- 2) naziv, opis, tarifnu oznaku, broj iz kontrolnih lista i količinu kontrolisane robe;
- 3) ukupnu vrijednost i paritet isporuke kontrolisane robe koja je predmet spoljne trgovine;
- 4) naziv i adresu proizvođača, odnosno vlasnika i krajnjeg korisnika kontrolisane robe;
- 5) način naplate, odnosno plaćanja robe;
- 6) period na koji je dozvola izdata;
- 7) broj, datum izdavanja, pečat i potpis ovlašćenog lica.

Nosilac dozvole dužan je da se pridržava uslova navedenih u dozvoli.

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 17

Zahtjev za izdavanje dozvole može da podnese pravno lice ili preduzetnik koje je upisano u Registar i fizičko lice za lične potrebe.

Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se Ministarstvu.

Zahtjev za izdavanje dozvole naročito sadrži:

- 1) naziv i sjedište pravnog lica, odnosno ime i adresu preduzetnika, poreski identifikacioni broj (PIB), a za fizičko lice ime i prezime, broj lične karte ili pasoša i prebivalište;
- 2) naziv, opis, tarifnu oznaku, broj iz nacionalne kontrolne liste i količinu kontrolisane robe;
- 3) namjenu korišćenja kontrolisane robe;
- 4) ukupnu vrijednost kontrolisane robe i paritet isporuke.
- 5) podatke o ostalim učesnicima u prometu: proizvođaču, prodavcu, vlasniku, kupcu, špediteru, prevozniku, posrednicima i zastupnicima u prometu ako su poznati;
- 6) naziv i adresu krajnjeg korisnika,
- 7) način plaćanja robe, odnosno naplate.

Podnosilac zahtjeva je dužan da, po nalogu Ministarstva, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavi dodatne informacije u vezi realizacije posla spoljne trgovine.

Obrazac dozvole iz člana 16 ovog zakona i zahtjeva iz stava 1 ovog člana, kao i bliži sadržaj i obrasce drugih dokumenata koji su potrebni za vršenje spoljne trgovine kontrolisanom robom, propisuje Ministarstvo.

Dokumentacija koja se podnosi uz zahtjev

Član 18

Uz zahtjev za izdavanje dozvole, podnosilac zahtjeva je dužan da dostavi ugovore na osnovu kojih se obavlja spoljnotrgovinski posao.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za izvoz kontrolisane robe dostavlja se i originalna potvrda krajnjeg korisnika (End User Certificate - EUC) ili međunarodni uvozni sertifikat (International Import Certificat-IIC), koji nijesu stariji od šest mjeseci, ovjereni od nadležnog organa i prevodi tih potvrda ovjereni od sudskog tumača.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za pružanje brokerskih usluga dostavlja se i originalna potvrda krajnjeg korisnika (End User Certificate - EUC) ili međunarodni uvozni sertifikat (International Import Certificat-IIC) na uvid, koji nijesu stariji od šest mjeseci, ovjereni od nadležnog organa i prevodi ovjereni od sudskog tumača ili potvrda nadležnog organa države kod koje se nalazi original sertifikata krajnjeg korisnika, podatke o državi porijekla (ako su ti podaci poznati), lokaciji, vrsti i količini kontrolisane robe, kao i podatke o svim licima koja učestvuju u transakciji, državi odredišta i krajnjem korisniku.

Ako država krajnjeg korisnika nije istovremeno i država uvoznik, uz zahtjev se prilažu međunarodni uvozni sertifikat i ovjerena kopija potvrde krajnjeg korisnika ili potvrda nadležnog organa države uvoznika da se original sertifikata krajnjeg korisnika nalazi kod nadležnih organa u državi uvoznika.

Za privremeni izvoz kontrolisane robe za potrebe izložbe, seminara, obuke, testiranja, demonstracije ili popravke robe kod proizvođača, povrat neispravne robe proizvođaču, odnosno prodavcu potvrda krajnjeg korisnika ili međunarodni uvozni sertifikat, iz stava 1 ovog člana, nije obavezna, osim na zahtjev Ministarstva.

Provjeru potvrde krajnjeg korisnika (End User Certificate - EUC) i međunarodnog uvoznog sertifikata (International Import Certificat-IIC) vrši organ državne uprave nadležan za vanjske poslove na zahtjev Ministarstva.

Međunarodni uvozni sertifikat i potvrda krajnjeg korisnika

Član 19

Ministarstvo može, na zahtjev uvoznika, izdati međunarodni uvozni sertifikat, ako uvoznik ima odgovarajuću dozvolu za uvoz kontrolisane robe.

Potvrdu krajnjeg korisnika izdaje krajnji korisnik iz Crne Gore, i mora biti ovjerena od strane Ministarstva.

Potvrda krajnjeg korisnika i međunarodni uvozni sertifikat naročito sadrže:

- 1) broj i datum izdavanja,
- 2) naziv, adresu i sjedište izvoznika i uvoznika,
- 3) naziv, adresu i sjedište krajnjeg korisnika, ako se razlikuje od uvoznika,
- 4) opis, količina i krajnja namjena kontrolisane robe,

5) izjavu korisnika da neće doći do preprodaje, ponovnog izvoza kontrolisane robe bilo kom drugom licu ili državi bez pisane dozvole nadležnog organa države isporučioaca ili porijekla robe, ako tu nadležnost ne prenese na nadležni organ države krajnjeg korisnika.

Ministarstvo ili krajnji korisnik može, izuzetno, ovjeriti sertifikat krajnjeg korisnika propisan od strane države izvoznika ako propisi zemlje iz koje se izvozi kontrolisana roba to zahtijevaju.

Na zahtjev uvoznika, Ministarstvo može izdati potvrdu o prijemu robe (Delivery certificate- DVC), nakon dostavljanja dokumentacije kojom se potvrđuje taj uvoz.

Saglasnost države porijekla i krajnjeg korisnika robe

Član 20

U slučaju izvoza uvezene kontrolisane robe, Ministarstvo može naložiti podnosiocu zahtjeva, da uz zahtjev za izvoz priloži i saglasnost o promjeni krajnjeg korisnika robe, izdatu od države iz koje je roba uvezena.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole

Član 21

Prije odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za izvoz, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći kontrolisane robe, Ministarstvo pribavlja saglasnost organa državne uprave nadležnih za vanjske poslove, poslove odbrane i unutrašnje poslove.

Ministarstvo može, zavisno od vrste i namjene kontrolisane robe, zatražiti saglasnost i drugih nadležnih organa.

Kriterijumi za izvoz, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći

Član 22

Organ državne uprave nadležan za vanjske poslove u postupku davanja saglasnosti iz člana 21 ovog zakona naročito cijeni:

1) poštovanje međunarodnih obaveza Crne Gore, koje proističu iz članstva u Ujedinjenim nacijama, posebno u odnosu na sankcije usvojene od strane Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju, Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija koje obavezuju Crnu Goru, kao i sporazuma o neširenju naoružanja za masovno uništenje i drugih međunarodnih obaveza,

2) poštovanje ljudskih prava u državi krajnjeg odredišta kao i poštovanje međunarodnog humanitarnog prava od strane te države,

3) unutrašnje stanje u državi krajnjeg korisnika u smislu postojanja tenzija ili oružanih sukoba,

4) očuvanje regionalnog mira, bezbjednosti i stabilnosti,

5) ponašanje države kupca u odnosu na međunarodnu zajednicu, posebno njen stav prema terorizmu, prirodu njenih savezništava i poštovanje međunarodnog prava,

6) postojanje rizika da će kontrolisana roba koja se izvozi biti preusmjerena unutar države krajnjeg odredišta ili ponovo biti izvezena za nedopuštene namjene.

Organ državne uprave nadležan za poslove odbrane, u postupku davanja saglasnosti iz člana 21 ovog zakona, naročito cijeni:

1) nacionalnu bezbjednost Crne Gore i bezbjednost država sa kojima je Crna Gora u partnerskim odnosima,

2) kompatibilnost izvoza kontrolisane robe sa tehničkom i ekonomskom sposobnošću države primaoca, uzimajući u obzir potrebe države da realizuje svoje legitimne bezbjednosne i odbrambene aktivnosti uz najmanju moguću mjeru preusmjeravanja ljudskih i ekonomskih resursa za nabavku oružja.

Organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove u postupku davanja saglasnosti iz člana 21 ovog zakona naročito cijeni uticaj na bezbjednost saobraćaja i na zaštitu života, ličnu i imovinsku bezbjednost građana.

Saglasnost nadležnih organa za uvoz kontrolisane robe i pružanje tehničke pomoći

Član 23

Prije odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za uvoz i pružanje tehničke pomoći kontrolisanom robom Ministarstvo pribavlja saglasnost organa državne uprave nadležnih za vanjske poslove, poslove odbrane i unutrašnje poslove.

Ako nadležni organ iz stava 1 ovog člana, ne da saglasnost, Ministarstvo neće izdati dozvolu.

Ministarstvo može, zavisno od vrste i namjene kontrolisane robe, zatražiti saglasnost i drugih nadležnih organa.

Kriterijumi za uvoz kontrolisane robe i pružanje tehničke pomoći

Član 24

Organ državne uprave nadležan za vanjske poslove u postupku davanja saglasnosti iz člana 23 ovog zakona, naročito cijeni:

1) poštovanje međunarodnih obaveza Crne Gore, koje proističu iz članstva u Ujedinjenim nacijama, posebno u odnosu na sankcije usvojene od strane Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju, Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija koje obavezuju Crnu Goru, kao i sporazuma o neširenju naoružanja za masovno uništenje i drugih međunarodnih sporazuma,

2) očuvanje regionalnog mira, bezbjednosti i stabilnosti.

Organ državne uprave nadležan za poslove odbrane, u postupku davanja saglasnosti iz člana 23 ovog zakona naročito cijeni:

1) nacionalnu bezbjednost Crne Gore i bezbjednost država sa kojima je Crna Gora u partnerskim odnosima,

2) namjeravanu krajnju upotrebu kontrolisane robe i rizik od reeksporta.

Organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove u postupku davanja saglasnosti iz člana 23 ovog zakona, naročito cijeni uticaj na bezbjednost saobraćaja, zaštitu života, ličnu i imovinsku bezbjednost građana.

Dostavljanje saglasnosti

Član 25

Nadležni organi iz člana 21 ovog zakona, dužni su da odluče o davanju saglasnosti i odluku dostave Ministarstvu u roku od 30 dana, od dana prijema zahtjeva za saglasnost, a najkasnije u roku od 60 dana, ako je u postupku odlučivanja o davanju saglasnosti potrebno izvršiti dodatne provjere.

Nadležni organi iz člana 23 ovog zakona, dužni su da odluče o davanju saglasnosti i odluku dostave Ministarstvu u roku od 15 dana, od dana prijema zahtjeva za saglasnost, a najkasnije u roku od 30 dana, ako je u postupku davanja saglasnosti potrebno izvršiti dodatne provjere.

U slučajevima kada nadležni organi iz čl. 21 i 23 ovog zakona ne izdaju saglasnost dužni su svojoj odluku da detaljno obrazlože u skladu sa kriterijumima iz čl. 22 i 24 ovog zakona.

Izdavanje dozvola

Član 26

Dozvole za spoljnotrgovinski promet kontrolisanom robom izdaju se na period do godinu dana.

Ministarstvo može na zahtjev podnosioca zahtjeva, period važenja dozvole produžiti do okončanja posla, a najduže još na godinu dana.

Ministarstvo je dužno da o zahtjevu za izdavanje dozvole odluči u roku od deset dana, od dana dobijanja poslednje saglasnosti u skladu sa članom 25 ovog zakona.

Dozvola, međunarodni uvozni sertifikat, potvrda krajnjeg korisnika izdati u skladu sa čl. 16 i 19 ovog zakona ne mogu se prenositi na drugo lice.

Izuzeca

Član 27

Izuzetno, Ministarstvo može bez pribavljanja saglasnosti iz čl. 21 i 23 ovog zakona izdati dozvolu za izvoz ili uvoz kontrolisane robe ako se:

1) izvozi ili uvozi kontrolisana roba koja pripada bezbjednosnim ili odbrambenim snagama druge države, odnosno bezbjednosnim ili odbrambenim snagama Crne Gore, koja izlazi sa carinskog područja Crne Gore, prevozi se preko ili ulazi na carinsko područje Crne Gore radi:

a) ispunjavanja obaveza Crne Gore koje proističu iz međunarodnih sporazuma ili članstva u međunarodnim organizacijama;

b) učešća u međunarodnim operacijama;

c) učešća na međunarodnim vježbama, koje se izvode na ili van teritorije Crne Gore;

2) izvozi ili uvozi kontrolisana roba u cilju pružanja pomoći ili donacija u hitnim slučajevima.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za izvoz ili uvoz kontrolisane robe, iz stava 1 ovog člana, podnositelj zahtjeva je dužan da dostavi potvrdu krajnjeg korisnika ili drugi dokument koji potvrđuje namjenu kontrolisane robe, odnosno odluku nadležnog organa o prijemu ili pružanju humanitarne pomoći ili donacija.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo izdaje u roku od 48 sati, od prijema potvrde o krajnjem korisniku, odnosno drugog dokumenta koji potvrđuje namjenu kontrolisane robe i o tome obavještava nadležne organe iz čl. 21 i 23 ovog zakona i nadležni carinski organ.

Odbijanje zahtjeva

Član 28

Ministarstvo će odbiti zahtjev za izdavanje dozvole ako:

1) se utvrdi da je roba za koju se traži dozvola predmet sudskog spora;

2) podnositelj zahtjeva navede netačne podatke u zahtjevu za izdavanje dozvole;

3) podnositelj zahtjeva nije dostavio potvrdu krajnjeg korisnika u skladu sa ovim zakonom,

4) u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje dozvole, Ministarstvo će obavijestiti podnosioca zahtjeva o razlozima zbog kojih nije izdalo dozvolu, bez navođenja podataka koji se smatraju tajnim, u skladu sa zakonom.

Oduzimanje dozvole

Član 29

Ministarstvo će oduzeti dozvolu ako:

1) se utvrde nove okolnosti ili dokazi koji bi sami ili u vezi sa izvedenim dokazima, predstavljali razlog za odbijanje zahtjeva;

2) se utvrdi da je došlo do kršenja kriterijuma iz čl. 22 i 24 ovog zakona;

3) se utvrdi da je dozvola izdata na osnovu nepotpunih ili netačnih podataka;

4) se nosilac dozvole ne pridržava uslova navedenih u dozvoli;

5) je nosilac dozvole brisan iz registra;

6) je nosilac dozvole prenio dozvolu na drugo lice suprotno članu 26 stav 4 ovog zakona.

Ministarstvo može oduzeti, privremeno obustaviti ili izmijeniti dozvolu, ako na osnovu sopstvenih informacija ili informacija dobijenih od nadležnih organa sazna da je neophodno izvršiti dodatne provjere podataka iz dozvole.

Izmjene dozvola

Član 30

Ministarstvo može po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev izvoznika, uvoznika, brokera i pružaoca tehničke pomoći izmijeniti podatke iz dozvole.

Ministarstvo će u slučaju da je tražena bitna izmjena, a u zavisnosti od konkretnih okolnosti, zatražiti ponovnu saglasnost nadležnih organa iz čl. 21 i 23 ovog zakona.

Pravo na žalbu

Član 31

Rješenja i odluke Ministarstva koja se donose u skladu sa ovim zakonom su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Obaveze lica koja vrše spoljnu trgovinu kontrolisanom robom

Član 32

Pravno lice ili preduzetnik koje vrši spoljnu trgovinu kontrolisanom robom naročito je dužno da:

1) vodi evidenciju u pisanom i elektronskom obliku o spoljnoj trgovini kontrolisanom robom i čuva dokumentaciju najmanje deset godina od završenog spoljnotrgovinskog posla;

2) pisanim putem obavijesti Ministarstvo o nastaloj promjeni u vezi sa kontrolisanom robom ili spoljnotrgovinskim poslom, najkasnije u roku od 15 dana, od dana nastale promjene;

3) najkasnije u roku od 15 dana, nakon izvršenog posla, pisanim putem obavijesti Ministarstvo i dostavi dokumentaciju o izvršenom poslu, a u slučajevima sukcesivnog uvoza odnosno izvoza kontrolisane robe, da dostavi dokaz za svaki pojedinačni transfer u navedenom roku;

4) vrati dozvolu Ministarstvu, ako po dozvoli nije vršena spoljna trgovina kontrolisanom robom, najkasnije u roku od 15 dana, od dana isteka perioda važenja dozvole;

5) na zahtjev Ministarstva, u roku od 120 dana od izvoza kontrolisane robe dostavi izdatu potvrdu o prijemu robe (Delivery verification certificate- DVC),

6) ako nakon izdavanja dozvole, dođe do promjene poslovnih partnera, krajnjih korisnika, namjeravane krajnje upotrebe, obavijesti Ministarstvo pisanim putem, u roku od 15 dana od dana nastanka ili saznanja za nastupanje te promjene.

Dokumentacija iz stava 1 tačka 3 ovog člana, naročito sadrži:

1) kopiju dozvole na osnovu koje je izvršen posao spoljne trgovine kontrolisanom robom i koju je ovjerio organ uprave nadležan za poslove carina u Crnoj Gori (u daljem tekstu: carinski organ);

2) kopiju odgovarajućih carinskih isprava;

3) drugu dokumentaciju, primjerenu vrsti kontrolisane robe čiji je transfer izvršen.

Sadržaj i obrazac evidencije o spoljnoj trgovini kontrolisanom robom, iz stava 1 tačka 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Izvoznik, uvoznik, broker i pružalac tehničke pomoći, dužan je da prije započinjanja postupka spoljne trgovine kontrolisanom robom utvrdi da li predmetna roba ili usluga spada u kontrolisanu robu, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Postupanje nadležnih organa

Član 33

Carinski organ je dužan da bez odlaganja obavijesti Ministarstvo, ako u okviru svojih nadležnosti, ograniči ili zaustavi izvoz, uvoz, i tranzit kontrolisane robe.

Postupanje carinskog organa u sprovođenju ovog zakona, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove dužan je da Ministarstvu kvartalno dostavlja izvještaje o izdatim odobrenjima za tranzit kontrolisane robe.

Obavještavanje

Član 34

Ako Ministarstvo odbije zahtjev za izdavanje dozvole ili oduzme dozvolu, o toj odluci će obavijestiti nadležni organ državne uprave nadležan za vanjske poslove koji o tome, u skladu sa međunarodnim obavezama Crne Gore, obavještava druge države.

Ministarstvo će o odbijenom zahtjevu, odnosno oduzetoj dozvoli obavijestiti organ uprave nadležan za poslove carina, ne navodeći podatke koji se smatraju tajnim, u skladu sa zakonom.

IV. EVIDENCIJA I IZVJEŠTAVANJE

Evidencija Ministarstva

Član 35

Ministarstvo vodi evidenciju u pisanom i elektronskom obliku o zahtjevima za izdavanje dozvole, izdatim, realizovanim i oduzetim dozvolama, kao i o odbijenim, povučenim i odbačenim zahtjevima za izdavanje dozvola, u skladu sa ovim zakonom.

Evidenciju iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo čuva najmanje deset godina od isteka roka važenja dozvole.

Godišnji izvještaj

Član 36

Ministarstvo je dužno, da Vladi dostavlja godišnji izvještaj o izdatim dozvolama za spoljnu trgovinu kontrolisanom robom, za prethodnu godinu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo je dužno da objavi na svojoj internet stranici, osim podataka koji se smatraju tajnim, u skladu sa zakonom.

Evidencija organa državne uprave nadležnih za unutrašnje i poslove civilnog vazduhoplovstva

Član 37

Organi državne uprave nadležni za unutrašnje i poslove civilnog vazduhoplovstva vode evidenciju u pisanom i/ili elektronskom obliku o zahtjevima za izdavanje tranzitnih dozvola, izdatim, realizovanim i oduzetim tranzitnim dozvolama, kao i o odbijenim, povučenim i odbačenim zahtjevima za izdavanje tranzitnih dozvola, u skladu sa ovim zakonom.

Evidenciju iz stava 1 ovog člana, nadležni organi čuvaju najmanje deset godina od isteka roka važenja tranzitne dozvole.

Saradnja sa međunarodnim organizacijama

Član 38

Ministarstvo može da učestvuje u razmjeni informacija o izvoznim i brokerskim aktivnostima sa državama članicama Evropske unije, u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Informacije iz stava 1 ovog člana, mogu se razmjenjivati pod uslovom obezbjeđivanja zaštite podataka koji se smatraju tajnim, u skladu sa zakonom.

V. NADZOR

Sprovođenje nadzora

Član 39

Nadzor nad sprovođenjem zakona i propisa donešenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može da vrši u saradnji sa organima državne uprave nadležnim za poslove odbrane, unutrašnje i vanjske poslove, a po potrebi i u zavisnosti od vrste i namjene kontrolisane robe, sa drugim nadležnim organima.

Sprovođenje nadzora na osnovu zakona uključuje nadzor prije, tokom i nakon izdavanja dozvole.

U slučaju utvrđenih nepravilnosti, Ministarstvo će o tome obavijestiti nadležne državne organe, radi daljeg postupanja.

Nadzor iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo vrši preko ovlašćenih službenika, u skladu sa zakonom.

U postupku nadzora koji se vrši u skladu sa ovim zakonom primjenjuju su odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

VI. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 40

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) je pružalo tehničku pomoć koja je namijenjena ili se može koristiti za razvoj i/ili proizvodnju i/ili rukovanje i/ili rad i/ili održavanje i/ili skladištenje i/ili identifikovanje i/ili širenje oružja za masovno uništenje ili je u vezi sa razvojem i/ili proizvodnjom i/ili održavanjem i/ili skladištenjem sredstava pogodnih za njegovo prenošenje (član 9 stav 1 tačka 1);

2) je pružalo tehničku pomoć koja je namijenjena ili se može koristiti za krajnju vojnu namjenu, koja se pruža u državama krajnjeg odredišta koje su pod embargom na naoružanje na osnovu odluka koje je usvojio Savjet Evropske unije i/ili na osnovu odluke Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju i/ili na osnovu obavezujuće rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (član 9 stav 1 tačka 2);

3) ne vodi evidenciju u pisanom i elektronskom obliku o spoljnoj trgovini kontrolisanom robom i ne čuva dokumentaciju najmanje deset godina od završenog spoljnotrgovinskog posla (član 32 stav 1 tačka 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 1.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 5.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, uz novčanu kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 41

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne dostavi Ministarstvu pisanim putem, sve promjene podataka na osnovu kojih je upisano u Registar, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene (član 14 stav 4);

2) se kao nosilac dozvole, ne pridržava uslova navedenih u dozvoli (član 16 stav 4);

3) prenese na drugo lice dozvolu i/ili, međunarodni uvozni sertifikat i/ili potvrdu krajnjeg korisnika koji su izdati u skladu sa čl. 16 i 19 ovog zakona (član 26 stav 4);

4) ne obavijesti pisanim putem Ministarstvo o nastaloj promjeni u vezi sa kontrolisanom robom ili spoljnotrgovinskim poslom, najkasnije u roku od 15 dana, od dana nastale promjene (član 32 stav 1 tačka 2);

5) ne obavijesti Ministarstvo pisanim putem najkasnije u roku od 15 dana nakon izvršenog posla, i/ili ne dostavi dokumentaciju o izvršenom poslu, a u slučajevima sukcesivnog uvoza odnosno izvoza kontrolisane robe, ne dostavi dokaz za svaki pojedinačni transfer u navedenom roku (član 32 stav 1 tačka 3);

6) ne vrati dozvolu Ministarstvu, ako po dozvoli, nije vršena spoljna trgovina kontrolisanom robom najkasnije u roku od 15 dana, od dana isteka perioda važenja dozvole (član 32 stav 1 tačka 4);

7) na zahtjev Ministarstva, u roku od 120 dana od izvoza kontrolisane robe ne dostavi izdatu potvrdu o prijemu robe (Delivery verification certificate- DVC), (član 32 stav 1 tačka 5);

8) nakon izdavanja dozvole, dođe do promjene poslovnih partnera, krajnjih korisnika, namjeravane krajnje upotrebe, ne obavijesti Ministarstvo pisanim putem, u roku od 15 dana od dana nastanka ili saznanja za nastupanje te promjene (član 32 stav 1 tačka 6).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.500 eura.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Propisi za sprovođenje zakona

Član 42

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka primjene propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene („Službeni list CG“, broj 80/08).

Započeti postupci

Član 43

Postupci izdavanja dozvola, odnosno upisa u Registar započeti prije početka primjene ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona, ako je to povoljnije za stranku.

Važenje dozvola

Član 44

Dozvole izdate na osnovu Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene („Službeni list CG“, broj 80/08) važe do isteka njihovog važenja.

Prestanak važenja

Član 45

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene („Službeni list CG“, broj 80/08) i član 184 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 46

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Broj: 31-4/16-1/4

EPA 1052 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.

831.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o visokom obrazovanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 606/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/14, 52/14 i 47/15) član 122a mijenja se i glasi:

„Rok za završetak obrazovanja

Član 122a

Studenti upisani na Univerzitet Crne Gore koji su započeli studije po studijskim programima donijetim na osnovu Zakona o Univerzitetu („Službeni list RCG“, br. 37/92 i 6/94), imaju pravo da završe studije prema nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme upisa na prvu godinu studija, do kraja studijske 2016/2017. godine.“

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 26-1/16-2/4

EPA 1103 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.

832.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PREDŠKOLSKOM
VASPITANJU I OBRAZOVANJU**

Proglašavam **Zakon o izmjenama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 609/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PREDŠKOLSKOM
VASPITANJU I OBRAZOVANJU**

Član 1

U Zakonu o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni list RCG“, br. 64/02 i 49/07 i „Službeni list CG“, broj 80/10) naziv člana i član 35 mijenjaju se i glase:

„Troškovi boravka i ishrane djeteta

Član 35

Troškove boravka i ishrane, odnosno boravka djeteta u ustanovi plaća roditelj u skladu sa ugovorom kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između roditelja i ustanove.

Visinu troškova boravka i ishrane, odnosno boravka djeteta u javnoj ustanovi utvrđuje organ upravljanja ustanove, uz saglasnost Ministarstva.

Troškove boravka i ishrane, odnosno boravka djeteta samohranog roditelja u ustanovi iz stava 2 ovog člana, samohrani roditelj plaća u visini 50% visine troškova boravka i ishrane koju je utvrdio organ upravljanja ustanove, uz saglasnost Ministarstva.

Troškove boravka i ishrane, odnosno boravka djeteta bez roditeljskog staranja, djeteta čiji su roditelji korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice i djeteta iz najosjetljivijih grupa stanovništva, u ustanovi iz stava 2 ovog člana, plaća centar za socijalni rad na čijoj je teritoriji prebivalište djeteta, odnosno roditelja.

Sredstva ostvarena po osnovu plaćanja troškova boravka koriste se za poboljšanje uslova boravka djece, uz saglasnost Ministarstva.

Sadržaj ugovora o plaćanju troškova boravka i ishrane, odnosno boravka djeteta u javnoj ustanovi utvrđuje Ministarstvo.“

Član 2

Naziv člana i član 36 mijenjaju se i glase:

„Određivanje troškova

Član 36

Visina troškova boravka i ishrane, odnosno boravka djeteta u javnoj ustanovi određuje se na osnovu broja članova porodičnog domaćinstva, visine prihoda po članu domaćinstva i broja djece iz domaćinstva upisanih u ustanovu.

Utvrđivanje visine troškova boravka i ishrane, odnosno boravka iz stava 1 ovog člana i raspodjela sredstava koja su ostvarena po osnovu plaćanja troškova boravka bliže se uređuje propisom Ministarstva.“

Stupanje na snagu

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 26-1/16-1/6

EPA 1071 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predšednik,

Darko Pajović, s.r.

833.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
INFORMACIONOJ BEZBJEDNOSTI**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o informacionoj bezbjednosti**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 608/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
INFORMACIONOJ BEZBJEDNOSTI**

Član 1

U Zakonu o informacionoj bezbjednosti („Službeni list CG“, broj 14/10) u članu 11 st. 1 i 2 riječ „CERT“ zamjenjuje se riječju „CIRT“.

Član 2

U članu 12 stav 2 briše se.

Član 3

U članu 13 stav 1 riječi: “CERT usklađuje postupanje” zamjenjuju se riječima: ”CIRT koordinira radom”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Organi i druga pravna lica iz člana 3 ovog zakona, dužni su da odrede lica zadužena za uspostavljanje sistema zaštite od računarskih i bezbjednosnih incidenata na internetu i drugih rizika bezbjednosti tih sistema, koji će neposredno saradivati sa CIRT-om radi usklađivanja postupanja tih organa i pravnih lica u primjeni mjera informacione bezbjednosti u slučaju iz stava 1 ovog člana.”

Član 4

Poslije člana 13 dodaje se novi član koji glasi:

“Savjet za informacionu bezbjednost

Član 13a

Radi unaprjeđenja mjera informacione bezbjednosti, kao i praćenja rada i predlaganja aktivnosti CIRT-u na uspostavljanju sistema zaštite od računarskih i bezbjednosnih incidenata na internetu, Vlada Crne Gore obrazuje Savjet za informacionu bezbjednost.

Savjet iz stava 1 ovog člana, čine predstavnici organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, organa državne uprave nadležnog za poslove odbrane, organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa, organa uprave nadležnog za informaciono društvo, organa uprave nadležnog za tajne podatke i Agencije za nacionalnu bezbjednost, a po potrebi i predstavnici drugih organa i institucija.

Zadaci Savjeta za informacionu bezbjednost utvrdiće se aktom o njegovom obrazovanju.”

Član 5

Poslije člana 14 dodaje se novi član koji glasi:

„Kritična informatička infrastruktura

Član 14a

U cilju zaštite kritične informatičke infrastrukture, organ državne uprave nadležan za informaciono društvo preduzima mjere zaštite te infrastrukture.

Kritičnu informatičku infrastrukturu čine informacioni sistemi organa čijim bi se prekidom rada ili uništenjem ugrozili život, zdravlje, bezbjednost građana i funkcionisanje države i od čijeg funkcionisanja zavisi vršenje djelatnosti od javnog interesa.

Kritičnu informatičku infrastrukturu i način njene zaštite propisuje Vlada Crne Gore.“

Član 6

Poslije člana 17 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 17a

Propis iz člana 14a stav 3 ovog zakona, donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj 10-2/15-1/4

EPA 866 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.

834.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O ŽIGU**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o žigu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 605/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŽIGU**

Član 1

U Zakonu o žigu („Službeni list CG“, br. 72/10, 44/12 i 18/14) u članu 10 stav 2 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Nosilac žiga ima pravo da drugim licima zabrani da u trgovinskom prometu neovlašćeno koriste:“

U tački 1 riječi: „ranije zaštićenim znakom“ zamjenjuju se riječju “žigom“.

Tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) svaki znak kod koga, zbog istovjetnosti ili sličnosti sa žigom i istovjetnosti ili sličnosti sa robama ili uslugama obuhvaćenim tim žigom i tim znakom, postoji vjerovatnoća dovođenja javnosti u zabludu, koja uključuje vjerovatnoću dovođenja u vezu tog znaka i žiga.“

Član 2

U članu 11 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Odredba stava 1 ovog člana i odredbe člana 10 st. 1 i 2 ovog zakona ne utiču na primjenu odredaba o zaštiti od korišćenja znaka osim za svrhe razlikovanja roba ili usluga, ako korišćenje tog znaka bez opravdanog razloga nepošteno iskorišćava distinktivni karakter ili ugled žiga ili im šteti.”

Član 3

U članu 14 stav 1 tačka 2 poslije riječi „proizvodnje“ dodaju se riječi: „robe ili pružanja usluga”.

Član 4

U članu 15 stav 1 poslije riječi „razlozi“ dodaju se riječi: „da se nosilac žiga suprotstavi daljoj komercijalizaciji robe.”

Stav 2 mijenja se i glasi:

“Stavljanjem u promet robe koja je obilježena žigom od strane nosioca žiga ili uz njegovu izričitu saglasnost, na području Evropske unije odnosno država koje su strane ugovornice Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru, iscrpljuju se isključiva prava koja proizilaze iz žiga u odnosu na tu robu, osim ako postoje opravdani razlozi da se nosilac žiga suprotstavi daljoj komercijalizaciji robe, na osnovu kojih nosilac žiga zadržava isključiva prava koja proizilaze iz žiga.”

Član 5

U članu 16 na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: „ili da se protivi njegovoj upotrebi.”.

Član 6

U članu 23 stav 3 mijenja se i glasi:

“Unijsko pravo prvenstva podnosilac prijave dokazuje podnošenjem uvjerenja o pravu prvenstva izdatog od nadležnog tijela države članice Pariske unije ili države članice Svjetske trgovinske organizacije i prevoda tog uvjerenja na crnogorski jezik koji je ovjeren od strane sudskog tumača.”

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Podnosilac prijave dužan je da podnese uvjerenje i prevod uvjerenja iz stava 3 ovog člana najkasnije u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za priznanje unijskog prava prvenstva.”

Član 7

U članu 31 stav 2 mijenja se i glasi:

„Prigovor iz stava 1 ovog člana može da podnese nosilac ranijeg žiga ili sticalac licence koji ima odobrenje nosioca žiga i nosilac prava na lično ime, portret, autorsko pravo ili druga prava industrijske svojine iz člana 8 stav 2 ovog zakona.“

Član 8

U članu 35 poslije stava 6 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Nadležni organ može izdati ispravu o žigu, na zahtjev nosioca prava, uz dokaz da je plaćena propisana administrativna taksa.

Sadržaj isprave o žigu iz stava 7 ovog člana utvrđuje se propisom Ministarstva.“

Član 9

U članu 39 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ugovor o licenci iz stava 1 ovog člana, prenos žiga, zaloga i prinudno izvršenje proizvode pravno dejstvo prema trećim licima nakon upisa u Registar.“

U stavu 5 riječi: „periodu trajanja licence, u pogledu izgleda registrovanog žiga, načina primjene žiga” zamjenjuju se riječima: “pogledu njegovog trajanja, registracijom utvrđenog načina na koji se žig može koristiti”.

Dosadašnji st. 5 i 6 postaju st. 6 i 7.

Član 10

Poslije člana 41 dodaje se novi član koji glasi:

“Prijava žiga kao imovinsko pravo

Član 41a

Odredbe čl. 39, 40 i 41 ovog zakona shodno se primjenjuju i na prijave za registraciju žiga.“

Član 11

U članu 50a stav 3 riječi: „prijema obavještenja“ zamjenjuju se riječima: „izdavanja pisanog obavještenja nadležnog organa“.

Član 12

U članu 50b stav 1 riječi: „dana prijema pisanog obavještenja“ zamjenjuju se riječima: „datuma izdavanja pisanog obavještenja nadležnog organa“.

Član 13

U članu 53 stav 1 riječi: “može da donese” zamjenjuju se riječima: “dužan je da donese”.

U stavu 3 riječi: “može da donese” zamjenjuju se riječima: “dužan je da donese”, a riječ “vrste” zamjenjuje se riječju “prirode”.

Član 14

U članu 55 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Novčana kazna iz st. 2 i 3 ovog člana može se izreći pravnom licu u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura, preduzetniku u iznosu od 500 eura do 3.000 eura, a fizičkom licu i odgovornom licu u pravnom licu u iznosu od 250 eura do 1.500 eura.”.

Dosadašnji st. 4 do 7 postaju st. 5 do 8.

Član 15

U članu 55a stav 2 riječ “samo” zamjenjuje se riječju „uglavnom“.

Član 16

U članu 59a riječi: „čl. 55 do 59 i člana 59b” zamjenjuju se riječima: “čl. 55 i 55a”.

Član 17

U članu 60 stav 2 tačka 1 riječi: „koje ima crnogorsko državljanstvo i prebivalište u Crnoj Gori“ i zarez brišu se, a poslije riječi “spremom” dodaju se riječi: “(VIII nivo kvalifikacija obrazovanja)”.

U tački 3 riječi: „sa sjedištem u Crnoj Gori“ brišu se.

Član 18

U članu 62a na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: ”preko tržišne inspekcije.”.

Član 19

U članu 62b poslije stava 4 dodaju se četiri nova stava koja glase:

“Podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana može da dostavi i:

- 1) detalje na osnovu kojih se može identifikovati pošiljka ili pakovanje;
- 2) podatke o mjestu na kome se roba nalazi, odnosno predviđenom odredištu;
- 3) naziv proizvođača, uvoznika, vlasnika ili držaoca robe;
- 4) podatke o predviđenom datumu dopremanja ili otpremanja robe;
- 5) podatke o prevoznom sredstvu korišćenom za transport;
- 6) uzorak robe, fotografije i sl.

Nadležni inspektor je dužan da postupi po zahtjevu iz stava 2 ovog člana i o izvršenom nadzoru i eventualno preduzetim mjerama obavijesti podnosioca zahtjeva u pisanoj formi, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ako se zahtjevom iz stava 2 ovog člana predlaže hitno preduzimanje mjera i ako zahtjev sadrži dovoljno podataka o isporukama robe za koju se osnovano sumnja da se robom povređuje žig, nadležni inspektor je dužan da, u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva, obavijestiti podnosioca zahtjeva o izvršenom nadzoru i eventualno preduzetim mjerama.

Podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana je dužan da obavijesti nadležnog inspektora o prestanku prava na žig, ukoliko to pravo prestane u toku postupka po zahtjevu.”

Član 20

U članu 62c stav 1 mijenja se i glasi:

“Kada u postupku inspekcijskog nadzora ocijeni da je u proizvodnji ili prometu robe povrijeđen žig, nadležni inspektor je ovlašten da:

- 1) privremeno zabrani proizvodnju, odnosno obavljanje djelatnosti;
- 2) privremeno oduzme robu.”

Poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

“U slučaju preduzimanja mjera iz stava 1 ovog člana, nadležni inspektor je dužan da odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana preduzimanja mjera, u pisanoj formi obavijesti nosioca žiga, odnosno podnosioca zahtjeva, o obavezi pokretanja postupka za zaštitu žiga pred nadležnim sudom, a nosilac žiga je dužan da, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja, nadležnom inspektoru dostavi dokaz o pokrenutom postupku kod nadležnog suda ili određenoj privremenoj mjeri.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana sadrži podatke o nazivu ili imenu i sjedištu ili adresi lica od koga je roba oduzeta, a po mogućnosti i o imenu i adresi vlasnika, uvoznika i proizvođača oduzete robe, kao i podatke o količini i vrsti robe i druge podatke od značaja.”

Na kraju stava 3 briše se tačka i dodaju riječi: “u suprotnom padaju na teret subjekta nadzora.”.

Poslije stava 5 dodaju se tri nova stava koja glase:

“Privremeno oduzeta roba vraća se licu od koga je oduzeta ako:

1) nosilac žiga, odnosno lice koje ima njegovo ovlaštenje za podnošenje zahtjeva, u roku iz stava 2 ovog člana, ne dostavi nadležnom inspektoru dokaz o pokrenutom postupku pred nadležnim sudom ili određenoj privremenoj mjeri;

2) je postupak pokrenut pred nadležnim sudom, a sud nije odredio privremenu mjeru o zabrani proizvodnje i prometa robe.

Na zahtjev nosioca žiga, lica koje ima njegovo ovlaštenje za podnošenje zahtjeva ili lica od koga je roba oduzeta, nadležni inspektor je dužan da omogući uzimanje uzoraka robe u količini koja je potrebna kao dokaz u postupku pred nadležnim sudom.

Nadležni inspektor privremeno oduzetu robu može uništiti po:

- 1) nalogu suda, ili
- 2) službenoj dužnosti ako vlasnik, odnosno lice od koga je roba privremeno oduzeta, nije dostupan nadležnom inspektoru u roku od 30 dana od dana oduzimanja robe.”

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 4 do 7.

Član 21

Poslije člana 65a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 65b

Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji:

- 1) ranijim žigom iz člana 7 stav 1 ovog zakona smatraće se:
 - a) žig Zajednice i prijava žiga Zajednice;
 - b) žig Zajednice za koji se zahtijeva senioritet, u odnosu na žigove iz člana 7 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, i u slučaju da je kasniji žig prestao da važi;
- 2) neće se registrovati prijavljeni žig koji je istovjetan ili sličan sa ranijim žigom Zajednice, a zatražena je registracija za robe, odnosno usluge koje nijesu slične robama, odnosno uslugama za koje je registrovan raniji žig Zajednice kada taj raniji žig ima reputaciju u Zajednici i kada bi korišćenje kasnijeg žiga bez opravdanog razloga nepošteno iskoristilo ili štetilo distinktivnom karakteru ili reputaciji ranijeg žiga Zajednice;
- 3) nacionalni žig je žig registrovan u postupku pred nadležnim organom u skladu sa odredbama ovog zakona;

4) nacionalna prijava žiga je prijava za registraciju žiga podnesena nadležnom organu u skladu s odredbama ovog zakona;

5) prijave žigova Zajednice podnesene prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i žigovi Zajednice stečeni prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, imaju dejstvo na teritoriji Crne Gore;

6) nacionalni žig ne može biti proglašen ništavim iz razloga što je u sukobu s ranijim žigom Zajednice ako nosilac ranijeg žiga Zajednice nije stvarno koristio žig Zajednice na teritoriji Evropske unije u odnosu na robe, odnosno usluge za koje je registrovan ili ako je prestao sa korišćenjem u neprekidnom periodu od pet godina, osim ako postoje opravdani razlozi za nekorišćenje;

7) nosilac ranijeg žiga registrovanog u Crnoj Gori ili ranijeg žiga registrovanog u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, koji podnosi prijavu za registraciju istovjetnog žiga kao žiga Zajednice za proizvode ili usluge koji su istovjetni sa proizvodima ili uslugama za koje je registrovan raniji žig ili su sadržani u tim proizvodima i uslugama, može za žig Zajednice zahtijevati senioritet ranijeg žiga u odnosu na žig registrovan u Crnoj Gori;

8) nosilac žiga Zajednice koji je nosilac ranijeg istovjetnog žiga registrovanog u Crnoj Gori ili žiga registrovanog u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, za proizvode ili usluge koji su istovjetni sa proizvodima ili uslugama za koje je registrovan raniji žig ili su sadržani u tim proizvodima ili uslugama, može zahtijevati senioritet ranijeg žiga u odnosu na žig registrovan u Crnoj Gori;

9) senioritet nacionalnog žiga može se zahtijevati u odnosu na žig Zajednice ako:

a) je nacionalni žig stečen prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, i

b) nacionalni žig ima prioritet u odnosu na žig Zajednice za koji se senioritet zahtijeva;

10) u slučajevima kada se prijava žiga Zajednice podnese nadležnom organu, nadležni organ će upisati datum podnošenja prijave i proslijediti je, bez ispitivanja, Zavodu za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu, uz plaćanje propisane administrativne takse i naknade troškova za prosljeđivanje;

11) nadležni organ će, postupajući po zahtjevu za pretvaranje prijave žiga Zajednice ili žiga Zajednice u nacionalnu prijavu žiga, sprovesti postupak za registraciju žiga u skladu sa odredbama ovog zakona, a podnosilac zahtjeva je dužan da plati propisane administrativne takse i naknade troškova postupka;

12) nadležni organ će po prijemu zahtjeva iz tačke 11 ovog člana pozvati podnosioca zahtjeva da u roku od 60 dana od dana prijema poziva dostavi prevod prijave žiga Zajednice na crnogorski jezik;

13) nosilac nacionalnog žiga stečenog prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, odnosno stečenog na osnovu nacionalne prijave žiga podnijete prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji može tužbom zahtijevati zabranu korišćenja u Crnoj Gori žiga Zajednice koji u skladu sa tačkom 5 ovog člana ima dejstvo na teritoriji Crne Gore ako je korišćenje žiga Zajednice suprotno korišćenju nacionalnog žiga, pri čemu mora dokazati da se žig Zajednice suprotstavlja njegovom nacionalnom žigu;

14) na pravnu zaštitu u slučaju povrede žiga Zajednice shodno će se primjenjivati odredbe o pravnoj zaštiti u slučaju povrede nacionalnog žiga;

15) nosilac ranijeg nacionalnog žiga koji u neprekidnom periodu od pet godina svjesno dopušta upotrebu kasnijeg žiga Zajednice nema pravo da podnese zahtjev za proglašavanje ništavim kasnijeg žiga ili da se protivi upotrebi kasnijeg žiga u odnosu na robe, odnosno usluge za koje se koristi taj kasniji žig, osim ako prijava za registraciju kasnijeg žiga Zajednice nije podnesena u dobroj vjeri;

16) Privredni sud će biti nadležni sud za odlučivanje u prvom stepenu u sporovima povodom žiga Zajednice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje, organizacija i nadležnost sudova;

17) Apelacioni sud će biti nadležni sud za odlučivanje u drugom stepenu u sporovima povodom žiga Zajednice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje, organizacija i nadležnost sudova.”

Stupanje na snagu

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-2/15-2/4

EPA 925 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predšednik,

Darko Pajović, s.r.

835.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnim zonama**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 604/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA**

Član 1

U Zakonu o slobodnim zonama ("Službeni list RCG", broj 42/04 i "Službeni list CG", br. 11/07 i 76/08), član 5 mijenja se i glasi:

„U zoni i skladištu se mogu obavljati privredne djelatnosti koje ne predstavljaju rizik za zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu, materijalna dobra i bezbjednost države, u skladu sa zakonom.”

Član 2

U članu 9 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Radi davanja mišljenja nadležnog organa državne uprave, zainteresovano lice podnosi inicijativu za osnivanje zone ili skladišta Ministarstvu, koja sadrži nacrt akta o osnivanju iz člana 10 ovog zakona i nacrt elaborata ekonomske opravdanosti iz člana 11 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Ako Ministarstvo ocijeni da je inicijativa prihvatljiva odrediće rok podnosiocu inicijative za dostavljanje i drugih dokaza u skladu sa članom 11 st. 1 i 2 ovog zakona.”

Član 3

U članu 11 stav 6 riječi: „godine dana” zamjenjuju se riječima: „dvije godine”.

U stavu 8 riječi: „stav 2” zamjenjuju se riječima: „st. 1 i 2 ovog zakona”.

Član 4

U članu 12 stav 2 poslije riječi „rješenja” dodaju se riječi: „iz stava 1 ovog člana”.

Član 5

Član 18 mijenja se i glasi:

„Za robu unesenu u slobodnu zonu i skladište upotrijebljenu ili potrošenu u skladu sa ovim zakonom ne plaća se carina, carinske dažbine i porez na dodatu vrijednost.

Roba iz stava 1 ovog člana može u zoni ili skladištu ostati vremenski neograničeno.

Odredbe iz stava 1 ovog člana se primjenjuju samo na robu koja se u zoni ili skladištu upotrebljava u cilju njene prerade, obrade, aktivnog oplemenjivanja ili se podvrgava uobičajenim oblicima rukovanja u skladu sa Carinskim zakonom.“

Član 6

Član 20 mijenja se i glasi:

„Na unos robe iz inostranstva u zonu ili skladište i na njeno iznošenje u inostranstvo, ne primjenjuju se dozvole ili eventualno druga ograničenja spoljnotrgovinskog režima, izuzev unošenja i iznošenja naoružanja i vojne opreme u skladu sa zakonom.“

Član 7

Član 31 mijenja se i glasi:

„Korisnik zone i skladišta - strano lice može steći pravo svojine na objektu u zoni za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom.“

Član 8

Član 32 mijenja se i glasi:

„Operator obezbjeđuje preko nadležnih organa državne uprave i organa lokalne samouprave planska dokumenta za područje zone i skladišta, izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, uređivanje građevinskog zemljišta, izdavanje građevinske dozvole, rješenje o upotrebnoj dozvoli i vrši druge potrebne radnje vezane za planiranje i korišćenje prostora zone i skladišta i izgradnju objekata u zoni.“

Član 9

Član 33 mijenja se i glasi:

„Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa, donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.“

Nadležni organ za poslove uređenja prostora vrši nadzor zakonitosti u sprovođenju operatorovih ovlašćenja iz člana 32 ovog zakona.“

Član 10

Član 38 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) zona ili skladište počne sa radom prije dobijanja rješenja iz člana 12 stav 1 ovog zakona od strane Uprave carina (član 12 stav 2);

2) ne propiše opšta pravila poslovanja i tarife u zoni ili skladištu (član 16 stav 1 tačka 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.000 eura.“

Član 11

Član 39 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne omogući sprovođenje mjera carinskog nadzora ili ako ne vodi propisanu evidenciju o robi, koja ulazi u zonu ili skladište ili o robi koja izlazi iz zone ili skladišta (član 19);

2) robu iz zone ili skladišta stavlja u promet na ostali dio teritorije Crne Gore bez plaćanja uvozne carine i poreza na dodatu vrijednost, kao i ako ne primijeni restriktivne mjere ili mjere zaštite koje su propisane zakonom kojim se uređuje spoljna trgovina (član 21);

3) izvrši privremeno iznošenje, odnosno unošenje robe iz člana 22 stav 1 ovog zakona, bez prijavljivanja nadležnoj carinarnici (član 22 stav 2);

4) robu koja je privremeno iznijeta iz zone ili skladišta ne vrati, najkasnije u roku od godinu dana od dana njenog iznošenja iz zone ili skladišta (član 22 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 700 eura.”

Član 12

Poslije člana 42 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 42a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 185 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).“

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 20-3/15-1/7

EPA 895 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.

836.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI TOPOGRAFIJA POLUPROVODNIKA**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti topografija poluprovodnika**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 603/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI TOPOGRAFIJA
POLUPROVODNIKA**

Član 1

U Zakonu o zaštiti topografija poluprovodnika („Službeni list CG“, broj 75/10), u članu 2 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Pravo na zaštitu topografije pripada i pravnim sljedbenicima lica iz st. 1 do 3 ovog člana.“

Član 2

U članu 5 stav 3 briše se.

Član 3

U članu 7 stav 2 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„Nosilac zaštićene topografije iz stava 1 ovog člana ima pravo da drugim licima dozvoli, odnosno zabrani:”

U tački 2 riječi: “uvoz ili stavljanje u promet” zamjenjuju se riječima: “komercijalnu upotrebu ili uvoz u svrhu komercijalne upotrebe”.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

“Isključiva prava na davanje odobrenja ili zabranu komercijalne upotrebe ili uvoza u svrhu komercijalne upotrebe zaštićene topografije ili poluprovodnika proizvedenog upotrebom zaštićene topografije iscrpljuju se nakon stavljanja u promet zaštićene topografije ili poluprovodnika od strane ovlašćenog lica ili uz njegovu izričitu saglasnost, na teritoriji Evropske unije, odnosno država koje su strane ugovornice Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru.“

Član 4

U članu 11 poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

“Kada isključiva prava nastanu u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana, lica iz člana 2 ovog zakona imaju pravo na zaštitu topografije u skladu sa odredbama ovog zakona za period koji prethodi nastanku tih prava, pod uslovom da dokažu da je drugo lice prevarom umnožilo ili komercijalno iskoristilo topografiju ili u te svrhe uvezlo topografiju.

Odredba stava 4 ovog člana ne utiče na pravna sredstva za zaštitu prava nastalih u skladu sa članom 6 st. 2 i 3 ovog zakona.”

Dosadašnji st. 4 i 5 postaju st. 6 i 7.

Član 5

U nazivu poglavlja V. riječ “GRADANSKO” briše se.

Član 6

Član 14 mijenja se i glasi:

“Primjena odredaba drugih propisa

Član 14

Na podnošenje tužbe zbog povrede prava iz topografije, utvrđivanje povrede prava, podnošenje zahtjeva za prestanak povrede prava, oduzimanje i uništenje predmeta, naknadu štete, teret dokazivanja, objavljivanje presude, privremene mjere, obezbjeđenje dokaza, pribavljanje dokaza, obavezu pružanja informacija, alternativne mjere, utvrđivanje lica ovlašćenih za podnošenje zahtjeva za zaštitu prava, hitnost u postupanju, kao i na druga pitanja u vezi građanskopravne zaštite shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju patenti.”

Član 7

Poslije člana 15 dodaju se dva nova poglavlja i dva nova člana koji glase:

“Va. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 15a

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa koji su donijeti na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspeksijskog nadzora, preko tržišne inspekcije.

Na pitanja inspeksijskog nadzora shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju patenti.

Vb. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji protiv zaštićene topografije

Član 15b

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice koje bez dozvole nosioca zaštićene topografije ili drugog lica koje je takvu dozvolu ovlašćeno da da:

- 1) reprodukuje topografiju na bilo koji način ili u bilo kojem obliku (član 7 stav 2 tačka 1);
- 2) komercijalno upotrebljava ili uvozi u svrhu komercijalne upotrebe topografiju ili poluprovodnik izrađen na osnovu zaštićene topografije (član 7 stav 2 tačka 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana izriče se zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su pretežno bili namijenjeni ili korišćeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja, koji će se obavezno uništiti.“

Član 8

Poslije člana 17 dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena

Član 17a

Odredba člana 7 stav 5 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.“

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 07-1/15-1/4

EPA 909 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.

837.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O NACIONALNIM STRUČNIM KVALIFIKACIJAMA**

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine.

Broj: 01- 607/2

Podgorica, 27.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
NACIONALNIM STRUČNIM KVALIFIKACIJAMA**

Član 1

U Zakonu o nacionalnim stručnim kvalifikacijama („Službeni list CG“, broj 80/08) u članu 2 riječ „kompetencijama“ zamjenjuje se riječima: „standardu kvalifikacije“.

Član 2

Član 3 mijenja se i glasi:

„Stručna kvalifikacija do nivoa visokog obrazovanja stiče se:

- završetkom modula kada je javno važeći obrazovni program urađen na osnovu više standarda zanimanja;

- provjerom znanja, vještina i kompetencija nakon završetka programa obrazovanja odraslih u skladu sa Ispitnim katalogom;

- direktnom provjerom znanja, vještina i kompetencija u skladu sa Ispitnim katalogom.

Sticanjem stručne kvalifikacije iz stava 1 ovog člana ne stiče se nivo obrazovanja.

Stručna kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja stiče se provjerom znanja, vještina i kompetencija nakon posebnog programa usavršavanja, u skladu sa aktom ustanove visokog obrazovanja.

Stručne kvalifikacije iz stava 1 al. 2 i 3 ovog člana stiču se na način i po postupku koji je utvrđen ovim zakonom i mogu se priznati u postupku sticanja nivoa obrazovanja u skladu sa obrazovnim programom.

Druge kvalifikacije stiču se u skladu sa posebnim propisom.“

Član 3

Član 5 mijenja se i glasi:

„Obim i isprave

Član 5

Stručna kvalifikacija se određuje u obimu od 6 do 119 CSPK-a.

Ključna vještina se određuje u obimu od 1 do 5 CSPK-a.

Stručne kvalifikacije iz člana 3 ovog zakona dokazuju se javnom ispravom - sertifikatom o stečenoj stručnoj kvalifikaciji (u daljem tekstu: sertifikat).

Ključna vještina dokazuje se javnom ispravom - potvrdom o stečenoj ključnoj vještini.

Dio stečene stručne kvalifikacije dokazuje se javnom ispravom - potvrdom o stečenom dijelu stručne kvalifikacije.“

Član 4

Član 6 mijenja se i glasi:

„Završetkom svih modula javno važećeg obrazovnog programa i polaganjem ispita propisanog za njegov završetak stiče se odgovarajući nivo obrazovanja.

Ako je javno važeći obrazovni program urađen na osnovu jednog standarda zanimanja ne može se steći stručna kvalifikacija.“

Član 5

Poslije člana 6 dodaje se novi član koji glasi:

„Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6a

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.“

Član 6

U članu 7 tač. 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„2) standard zanimanja je dokument koji sadrži poslove u zanimanju;

3) standard kvalifikacije je dokument koji sadrži ishode učenja za određenu kvalifikaciju i kreditnu vrijednost kvalifikacije;“.

Tačka 11 mijenja se i glasi:

„11) kredit izražava obim kvalifikacije i određuje se sa 25 časova rada koje je potrebno uložiti radi dostizanja ishoda učenja određenih standardom kvalifikacije;“.

Tačka 12 mijenja se i glasi:

„12) kvalifikacija je formalni ishod ocjenjivanja i vrednovanja koja se stiče kada nadležna ustanova utvrdi da je lice dostiglo ishode učenja u skladu sa propisanim standardima;“.

U tački 17 riječi: „donosi, odnosno odobrava ministarstvo nadležno za poslove prosvjete“ zamjenjuju se riječima: „donosi organ državne uprave nadležan za poslove prosvjete (u daljem tekstu: Ministarstvo);“.

U tački 18 riječi: „organizator obrazovanja“ zamjenjuju se riječima: „organizator obrazovanja odraslih;“.

Tačka 19 briše se.

Tač. 23 i 24 mijenjaju se i glase:

„23) modul je zaokruženi i povezani set učenja sa definisanim brojem kredita koji može biti pojedinačni ili u vezi sa drugim modulima i predstavlja dio obrazovnog programa, odnosno programa obrazovanja;

24) Ispitni katalog je dokument urađen na osnovu standarda kvalifikacije, u skladu sa utvrđenom metodologijom koju donosi Nacionalni savjet za obrazovanje i predstavlja osnov za postupak sticanja stručne kvalifikacije;“.

Dosadašnje tač. 20 do 28 postaju tač. 19 do 27.

Član 7

U članu 8 stav 1 poslije riječi „obrazovanje“ briše se tačka i dodaju riječi: „(u daljem tekstu: Centar)“.

Stav 2 briše se.

Član 8

U članu 9 stav 1 poslije riječi „kompetencija“ umjesto zareza stavlja se tačka, a riječi: „odnosno priznavanja inostranog sertifikata“ brišu se.

U stavu 2 poslije riječi „provjere“ umjesto zareza stavlja se tačka, a riječi: „odnosno priznavanja inostranog sertifikata“ brišu se.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Ispitne kataloge iz st. 1 i 2 ovog člana donosi Nacionalni savjet za obrazovanje (u daljem tekstu: Savjet) na prijedlog Centra.“

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ispitni katalogi objavljuju se na veb sajtu Savjeta i Centra.“

Član 9

U članu 10 stav 1 riječi: „organizator provjere“ zamjenjuju se riječima: „organizator obrazovanja odraslih (u daljem tekstu: organizator obrazovanja)“.

Član 10

Poslije člana 11 dodaje se novo poglavlje i dva nova člana koji glase:

„IIa. EUROPASS DOKUMENTI

Europass

Član 11a

Europass predstavlja skup obrazaca koji imaju za cilj razumljivost kvalifikacija i vještina stečenih u formalnom i neformalnom obrazovanju koje promovišu doživotno obrazovanje i mobilnost lica.

Europass je zasnovan na osnovnom modelu koji je utvrđen za jedinstveni evropski prostor.

Europass dokumenti

Član 11b

Europass čine dokumenti:

- 1) Europass dopuna sertifikatu;
- 2) Europass dopuna diplomi (Supplement);
- 3) Europass mobilnost;
- 4) Europass jezički portfolio; i
- 5) Europass biografija (CV).

Dokumente iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana popunjava ustanova iz oblasti obrazovanja ili druga ustanova.

Dokumente iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana popunjava imalac dokumenta.

Sadržaj i obrazac dokumenata iz stava 1 ovog člana, kao i način njihovog popunjavanja propisuje Ministarstvo.

Koordinaciju u vezi sa primjenom Europass dokumenata obavlja Ministarstvo.“

Član 11

Poslije člana 12 dodaje se novi član koji glasi:

„Pravo na sticanje stručne kvalifikacije

Član 12a

Pravo na sticanje stručne kvalifikacije ima crnogorski državljanin i lice koje ima status stranca u skladu sa posebnim propisom.“

Član 12

U članu 13 stav 2 riječi: „ministarstvo nadležno za poslove rada“ zamjenjuju se riječima: „organizator obrazovanja“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„U postupku priznavanja inostranog sertifikata donosi se rješenje u roku od 45 dana od dana podnošenja zahtjeva.“

Poslije stava 3 dodaju se tri nova stava koja glase:

„Rješenje o priznavanju inostranog sertifikata donosi organizator obrazovanja na prijedlog Komisije, koju obrazuje organizator obrazovanja od licenciranih ispitivača u skladu sa ovim zakonom.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Priznavanje inostranih sertifikata u oblasti visokog obrazovanja vrši ustanova visokog obrazovanja u skladu sa svojim aktom.“

Član 13

U članu 14 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) validnost i vjerodostojnost inostranog sertifikata;“.

U stavu 2 riječi: „ministarstvo nadležno za poslove rada“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“.

Član 14

U članu 16 stav 1 mijenja se i glasi:

„Ministarstvo i Centar informišu i savjetuju lice o mogućnostima, uslovima, načinu i postupku sticanja stručne kvalifikacije, odnosno priznavanju inostranih sertifikata.“

U stavu 2 riječi: „Centar za stručno obrazovanje“ zamjenjuju se riječju „Centar“.

Član 15

U članu 18 stav 2 riječi: „Ispitnog centra“ zamjenjuju se riječima: „organizatora obrazovanja“.

Član 16

Član 19 mijenja se i glasi:

„Postupak za sticanje stručne kvalifikacije, odnosno priznavanje inostranog sertifikata pokreće se zahtjevom.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana kandidat podnosi organizatoru obrazovanja, odnosno ustanovi visokog obrazovanja.“

Član 17

U članu 20 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Komisiju obrazuje organizator obrazovanja od licenciranih ispitivača sa liste ispitivača.“

Stav 4 mijenja se i glasi:

„Način i postupak provjere znanja vještina i kompetencija u postupku sticanja stručne kvalifikacije, kao i sastav, način rada i druga pitanja od značaja za rad Komisije propisuje Ministarstvo.“

Dosadašnji st. 2 , 3 i 4 postaju st. 3, 4 i 5.

Član 18

U članu 22 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Licenca za rad ispitivača ne može se izdati licu koje je zaposleno u Ministarstvu, Centru ili Ispitnom centru.“

U stavu 3 riječi: „tri godine“ zamjenjuju se riječima: „pet godina“.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„Obuku lica za ispitivače vrši Ispitni centar na osnovu javnog poziva.“

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 4, 5 i 6.

Član 19

U članu 24 stav 1 riječi: „Ispitni centar kod organizatora provjere“ zamjenjuju se riječima: „organizator obrazovanja“.

Stav 2 briše se.

Član 20

U članu 25 stav 2 briše se.

Član 21

Član 26 mijenja se i glasi:

„Izdavanje sertifikata

Član 26

Kandidatu koji je uspješno završio ispit, organizator obrazovanja izdaje sertifikat.

Oblik i sadržaj sertifikata propisuje Ministarstvo.“

Član 22

Član 27 briše se.

Član 23

Član 28 mijenja se i glasi:

„Kandidat koji stiče stručnu kvalifikaciju ima pravo prigovora na utvrđeni uspjeh na ispitu u roku od tri dana od dana saopštavanja uspjeha.

Prigovor se podnosi organizatoru obrazovanja koji obrazuje Komisiju za prigovor od ispitivača sa liste licenciranih ispitivača.

U Komisiju za prigovor ne može biti imenovan ispitivač koji je učestvovao u prethodnoj provjeri.

Komisija iz stava 2 ovog člana utvrdiće ocjenu ili izvršiti ponovnu provjeru znanja, vještina i kompetencija za sticanje stručne kvalifikacije.

Odluka Komisije za prigovor je konačna.

Na postupak utvrđivanja uspjeha na ispitu i postupak po prigovoru na utvrđeni uspjeh na ispitu ne primjenjuje se Zakon o upravnom postupku.“

Član 24

Poslije člana 28 dodaje se novi član koji glasi:

„Izuzetak za sticanje odnosno priznavanje

Član 28a

Poslove za sticanje stručne kvalifikacije, odnosno postupak priznavanja inostranih sertifikata za koje nema licenciranog organizatora obrazovanja vrši Centar, u skladu sa ovim zakonom.“

Član 25

U članu 31 stav 3 mijenja se i glasi:

„Odluku o visini stvarnih troškova iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.“

Član 26

Član 32 mijenja se i glasi:

„U postupku sticanja stručne kvalifikacije ili priznavanja inostranih sertifikata vodi se evidencija:

- 1) standarda zanimanja i standarda kvalifikacija;
- 2) ispitnih kataloga;
- 3) utvrđenih obrazovnih programa i posebnih programa obrazovanja odraslih;
- 4) licenciranih organizatora obrazovanja;
- 5) ispitivača;
- 6) prijavljenih kandidata;
- 7) priznavanja inostranih sertifikata; i
- 8) izdatih sertifikata.

Evidenciju iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana vodi Ministarstvo.

Evidenciju iz stava 1 tač. 6, 7 i 8 ovog člana vodi organizator obrazovanja, odnosno ustanova visokog obrazovanja.

Podaci iz evidencije iz stava 1 tač. 7 i 8 ovog člana unose se u registar koji vodi Ministarstvo.

Sadržaj, način i postupak vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, kao i sadržaj registra bliže se uređuju propisom Ministarstva.“

Član 27

Član 33 briše se.

Član 28

Član 34 mijenja se i glasi:

„Inspeksijski nadzor u odnosu na postupak sticanja, odnosno priznavanja stručnih kvalifikacija vrši prosvjetna inspekcija u skladu sa zakonom.“

Član 29

Član 35 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako obrazuje Komisiju koja nije obrazovana od licenciranih ispitivača sa liste ispitivača (član 20 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 50 eura do 500 eura.“

Član 30

Poslije člana 40 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Započeti postupci

Član 40a

Postupak provjere za sticanje stručne kvalifikacije, izdavanja sertifikata, odnosno priznavanja inostranog sertifikata započet prije stupanja na snagu ovog zakona, završiće se po propisima po kojima je započet.

Podzakonski akti

Član 40b

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja odredbe

Član 40c

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 25 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).“

Stupanje na snagu

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 26-1/15-5/5

EPA 907 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,
Darko Pajović, s.r.

838.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU

Proglašavam **Zakon o izmjeni Zakona o upravnom postupku**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na desetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 30. juna 2016. godine.

Broj: 01-633/2

Podgorica, 30.06.2016. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na desetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 30. juna 2016. godine, donijela je

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU

Član 1

U Zakonu o upravnom postupku („Službeni list CG“, br. 56/14 i 20/15) u članu 164 riječi: „1. jula 2016.“ zamjenjuju se riječima: „1. jula 2017.“.

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 23-1/16-6/4

EPA 1110 XXV

Podgorica, 30. juna 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Darko Pajović, s.r.

839.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 12 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na Šestoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 28. juna 2016. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZBORU JEDNOG ČLANA 40. VLADE CRNE GORE**

Član 1

Bira se Azra Jasavić za potpredsednika 40. Vlade Crne Gore.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 00-33/16-5/1

EPA 1127 XXV

Podgorica, 28. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva
Predsednik,
Darko Pajović, s.r.

840.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 12 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na Šestoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 28. juna 2016. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZBORU JEDNOG ČLANA 40. VLADE CRNE GORE**

Član 1

Bira se Budimir Mugoša za ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja 40. Vlade Crne Gore.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 00-33/16-5/2

EPA 1127 XXV

Podgorica, 28. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva
Predsjednik,
Darko Pajović, s.r.

841.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na šestoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, povodom razmatranja Izvještaja o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2014. godinu, dana 17. juna 2016. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2014. godinu.

2. Skupština Crne Gore ocjenjuje da je Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, kao institucija osnovan radi podrške aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta, te je stoga neophodan Crnoj Gori radi zaštite interesa onih zbog kojih je osnovan, a na zadovoljstvo svih građana.

Takođe, Skupština konstatuje da je Fond jedina institucija gdje manjine mogu da dobiju određena sredstva za projekte usmjerene na afirmaciju njihove tradicije, kulture i običaja.

3. Skupština konstatuje da je neophodno kvalitetnije urediti organizaciju, funkcionisanje i način raspodjele sredstava Fonda, sa posebnim akcentom na postupak razmatranja projekata, praćenje utroška sredstava i evaluaciju realizacije podržanih projekata.

4. Skupština izražava očekivanje da će se nakon donošenja novog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama, usaglašenog sa mišljenjem Evropske i Venecijanske komisije, za koji će javna rasprava započeti krajem marta 2016. godine i čije donošenje je planirano za IV kvartal 2016. godine, doprinijeti poboljšanju regulisanja rada Fonda eliminisanjem nedostataka u dosadašnjem funkcionisanju na koje su ukazivali predstavnici državnih institucija, nevladinog sektora i Evropska komisija.

Broj: 00-72/16-3/3

EPA 1038 XXV

Podgorica, 17. jun 2016. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predšednik,

Darko Pajović, s.r.

842.

Na osnovu člana 295 stav 2 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG”, br. 33/12 i 58/14) i člana 81 Zakona o državnoj upravi („Službeni list RCG”, broj 38/03 i „Službeni list CG”, br. 22/08 i 42/11), Vlada Crne Gore, na sjednici od 5. maja 2016. godine, donijela je

UREDBU
O IZMJENI UREDBE O POVJERAVANJU DIJELA POSLOVA UPRAVE POLICIJE
GLAVNOM GRADU - PODGORICA

Član 1

U Uredbi o povjeravanju dijela poslova Uprave policije Glavnom gradu - Podgorica („Službeni list CG”, br. 7/13 i 32/13) u čl. 1 i 2 riječi: „- Komunalna policija” u različitom padežu brišu se.

Član 2

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-1284

Podgorica, 5. maja 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

843.

Na osnovu člana 34 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", broj 16 /16), Vlada Crne Gore, na sjednici od 9. juna 2016. godine, donijela je

UREDBU O NAKNADI TROŠKOVA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovom uredbom utvrđuju se uslovi, način ostvarivanja i visina naknade troškova zaposlenih u javnom sektoru (u daljem tekstu: zaposleni), nastalih u vezi sa radom, osim za naknadu troškova nastalih u vezi sa radom licu u službi u Vojsci Crne Gore i naknadu troškova prevoza za poslanike u Skupštini Crne Gore.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Troškovi nastali u vezi sa radom, u smislu ove uredbe, su:

- 1) dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu;
- 2) korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe;
- 3) odvojeni život od porodice i
- 4) naknada za rad na terenu.

Član 4

Naknada troškova za službeno putovanje, naknada troškova za odvojeni život od porodice i naknada troškova rada na terenu, međusobno se isključuju.

II. NAKNADA TROŠKOVA

1. Dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu

a) Dnevnice za službeno putovanje u zemlji

Član 5

Službenim putovanjem u zemlji, u smislu ove uredbe, smatra se putovanje na koje se zaposleni upućuje da, po nalogu lica koje rukovodi organom, službom, odnosno pravnim licem u kojem zaposleni radi (u daljem tekstu: rukovodilac) ili lica koje on ovlasti, izvrši određeni službeni posao, u mjesto koje je udaljeno više od 30 km od mjesta rada zaposlenog, ako to putovanje povlači troškove.

Službenim putovanjem u zemlji, smatra se i upućivanje zaposlenog na obuku i stručno usavršavanje u trajanju do 15 dana.

Troškovi obuke i stručnog usavršavanja u trajanju dužem od 15 dana, nadoknadiće se u skladu sa zakonom.

Član 6

Prije polaska na službeno putovanje, rukovodilac ili lice koje on ovlasti izdaje zaposlenom nalog za službeno putovanje u zemlji. Nalog iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) ime i prezime zaposlenog,
- 2) radno mjesto na koje je zaposleni raspoređen,
- 3) svrhu putovanja,

- 4) naziv grada, odnosno države u koju zaposleni putuje,
- 5) dan polaska i dan povratka, odnosno trajanje službenog putovanja,
- 6) kategoriju hotela koji će zaposleni koristiti,
- 7) vrstu prevoza koji će zaposleni koristiti za službeno putovanje u zemlji, kao i
- 8) način obračuna troškova putovanja.

Na osnovu naloga iz stava 1 ovog člana, zaposlenom se može isplatiti akontacija u visini procijenjenih troškova.

Član 7

Za vrijeme službenog putovanja u zemlji zaposlenom pripada dnevnicu, naknada putnih troškova, naknada troškova za smještaj i naknada troškova prevoza.

Dnevnicu za službeno putovanje u zemlji pripada zaposlenom u visini od 20% obračunske vrijednosti koeficijenta koju utvrđuje Vlada Crne Gore.

Troškovi za smještaj priznaju se u visini plaćenog hotelskog računa, koji sadrži troškove noćenja i doručka.

Troškovi za smještaj u hotelu prve kategorije (pet i više zvjezdica), priznaju se u cjelini prema priloženom računu, uz prethodno odobrenje rukovodioca.

Ako zaposleni ne priloži račun za smještaj, troškovi smještaja se neće priznati.

Putni troškovi iz stava 1 ovog člana, priznaju se prema priloženom računu.

Član 8

Obračun dnevnice za službeno putovanje u zemlji vrši se na sljedeći način:

- 1) svaka 24 časa provedena na službenom putovanju računaju se kao jedna dnevnicu,
- 2) vrijeme provedeno na službenom putovanju između 12 i 24 časa računa se kao jedna dnevnicu i
- 3) vrijeme provedeno na službenom putovanju između osam i 12 časova računa se kao pola dnevnice.

Član 9

Zaposleni je dužan da u roku od tri dana od dana povratka sa službenog putovanja, rukovodiocu ili licu koje on ovlasti podnese nalog za službeno putovanje sa obračunom putnih troškova, uz koji su priloženi odgovarajući dokazi o visini troškova (račun za smještaj i karta za prevoz) kao i izvještaj o službenom putovanju.

Zaposlenom koji ne podnese nalog za službeno putovanje sa obračunom troškova u skladu sa stavom 1 ovog člana, troškovi dnevnice i troškovi prevoza za službeno putovanje u zemlji neće se priznati.

b) Dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo

Član 10

Službenim putovanjem u inostranstvo, u smislu ove uredbe, smatra se službeno putovanje iz Crne Gore u stranu državu i obratno, iz jedne strane države u drugu stranu državu i iz jednog mjesta u drugo mjesto na teritoriji strane države u koje se zaposleni upućuje, da po nalogu rukovodioca ili lica koje on ovlasti, izvrši određeni službeni posao.

Službenim putovanjem u inostranstvo, ne smatra se upućivanje zaposlenog na obuku i stručno usavršavanje u inostranstvu.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, zaposleni koji se upućuje na obuku i stručno usavršavanje u inostranstvo, kojem organizator nije obezbijedio putne troškove, troškove smještaja i troškove prevoza u inostranstvo, ima pravo na naknadu tih troškova u skladu sa ovom uredbom.

Ako zaposlenom iz stava 3 ovog člana, organizator nije obezbijedio troškove ishrane, ima pravo na naknadu tih troškova u vrijednosti od 60% dnevnice za službeno putovanje, odnosno 30% ukoliko je obezbijeđen jedan obrok.

Član 11

Prije polaska na službeno putovanje, rukovodilac ili lice koje on ovlasti izdaje zaposlenom nalog za službeno putovanje u inostranstvo.

Nalog iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) ime i prezime zaposlenog,
- 2) radno mjesto na koje je zaposleni raspoređen,
- 3) svrhu putovanja, naziv države i mjesta u koje putuje,
- 4) dan polaska i dan povratka, odnosno trajanje službenog putovanja u inostranstvu,
- 5) kategoriju hotela koji će zaposleni koristiti,
- 6) vrstu prevoza koji će zaposleni koristiti za službeno putovanje, kao i
- 7) način obračuna troškova putovanja.

Na osnovu naloga iz stava 1 ovog člana, zaposlenom se može isplatiti akontacija u visini procijenjenih troškova.

Član 12

Za vrijeme službenog putovanja u inostranstvo, zaposlenom pripada dnevnic, naknada troškova smještaja sa doručkom i naknada troškova prevoza u inostranstvu.

Iznosi dnevnica za službeno putovanje u inostranstvo utvrđeni su u Spisku zemalja sa odgovarajućim iznosom dnevnica, koji je dat u Prilogu koji je sastavni dio ove uredbe.

Član 13

Troškovi za smještaj priznaju se u visini plaćenog hotelskog računa, koji sadrži troškove noćenja i doručka.

Troškovi za smještaj zaposlenom se priznaju u cjelini, prema priloženom računu.

Troškovi za smještaj u hotelu prve kategorije (pet i više zvjezdica), priznaju se u cjelini, prema priloženom računu, uz prethodno odobrenje rukovodioca.

Ukoliko zaposleni ne priloži račun za smještaj, troškovi smještaja se neće priznati.

Smještajem iz stava 1 ovog člana, ne smatra se smještaj radi dnevnog odmora.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, troškovi za dnevni odmor vazduhoplovnog osoblja obračunavaju se na osnovu hotelskog računa, ako je vrijeme zadržavanja na aerodromu duže od četiri časa između dva leta u toku 24 časa.

Član 14

Troškovi za prevoz u inostranstvu priznaju se prema priloženom računu javnog prevoza (autobus, metro).

Troškovi za prevoz taksijem, priznaju se u cjelini, prema priloženom računu, uz prethodno odobrenje rukovodioca ili lica koje on ovlasti.

Ako zaposleni ne priloži račune iz st. 1 i 2 ovog člana, troškovi prevoza se neće priznati.

Član 15

Ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeđen samo smještaj bez ishrane, dnevnic se isplaćuje u cjelini.

Ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeđena ishrana (ručak i večera), dnevnic se umanjuje za 60%.

Ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeđen jedan obrok (ručak ili večera), dnevnic se umanjuje za 40%.

Ako je obezbijeđen prevoz, smještaj, ishrana i određena novčana naknada od organizatora koji je uputio pozivno pismo, zaposlenom ne pripada naknada troškova službenog putovanja u inostranstvo.

Član 16

Obračun dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo vrši se na sljedeći način:

- svaka 24 časa provedena na službenom putovanju računaju se kao jedna dnevnicu,
- vrijeme provedeno na službenom putovanju između 12 i 24 časa računa se kao jedna dnevnicu i
- vrijeme provedeno na službenom putovanju između osam i 12 časova računa se kao pola dnevnice.

Član 17

Za službeno putovanje letaćkog osoblja koje ukupno traje manje od osam časova, računajući vrijeme od časa polaska aviona sa posljednjeg aerodroma u zemlji do časa povratka aviona na prvi aerodrom u zemlji, letaćkom osoblju pripada naknada u visini od 70% dnevnice utvrđene u Prilogu ove uredbe.

Član 18

Dnevnice određene za stranu državu u koju se službeno putuje obračunavaju se od časa polaska aviona, broda, automobila ili željeznice.

Ako se za službeno putovanje koristi avion, dnevnicu se obračunava od časa polaska aviona sa posljednjeg aerodroma u zemlji do časa povratka na prvi aerodrom u zemlji.

Ako se za službeno putovanje koristi brod, dnevnicu se obračunava od časa polaska broda iz posljednjeg pristaništa u zemlji do časa povratka u prvo pristanište u zemlji.

Ako se za službeno putovanje koristi automobil, dnevnicu se obračunava od časa polaska iz mjesta rada u zemlji do časa povratka u mjesto rada u zemlji.

Ako se za službeno putovanje koristi željeznica, dnevnicu se obračunava od časa polaska iz mjesta rada u zemlji do časa povratka u mjesto rada u zemlji.

Ako se službeno putuje u više država, u odlasku se obračunava dnevnicu utvrđena za stranu državu u kojoj se započinje službeno putovanje, a u povratku dnevnicu utvrđena za stranu državu u kojoj je službeno putovanje završeno.

Za svako zadržavanje u stranoj državi, odnosno proputovanje kroz stranu državu koje traje duže od 12 časova obračunava se dnevnicu za tu stranu državu.

Član 19

Zaposleni je dužan da u roku od sedam dana od dana povratka sa službenog putovanja u inostranstvo, rukovodiocu ili licu koje on ovlasti podnese nalog za službeno putovanje sa obračunom putnih troškova i odgovarajućim dokazima o visini troškova (račun za smještaj i karta, odnosno račun za gradski prevoz), izvještaj o službenom putovanju i kopiju pozivnog pisma, ako je takvo pismo upućeno zaposlenom.

Ako je u priloženom dokazu o visini nastalih troškova iskazan iznos u nacionalnoj valuti u kojoj nije utvrđena dnevnicu za tu državu, zaposleni je dužan da priloži i pisani dokaz izdat od banke ili mjenjačnice o kursu nacionalne valute te države, po kojem je izvršena konverzija novca kojim su plaćeni nastali troškovi (priznanica mjenjačnice ili banke).

Ako zaposleni ne priloži dokaz o kursu valute iz stava 2 ovog člana, troškovi iskazani u toj valuti priznaće se po prodajnom kursu Centralne banke Crne Gore, na dan plaćanja troška, odnosno po prodajnom kursu centralne banke države čijom valutom je plaćen trošak, ako se ta valuta ne nalazi na kursnoj listi Centralne banke Crne Gore.

Na obavezu iz stava 2 ovog člana rukovodilac ili lice koje on ovlasti ukazuje službeniku prilikom izdavanja naloga za službeno putovanje u inostranstvo.

Član 20

Ako su u cijenu karte za putovanje brodom uračunati i troškovi za ishranu i prenoćište, zaposlenom se dnevnicu umanjuje za 60%.

Ako su u cijenu avionske karte, zbog prekida putovanja, uračunati troškovi za ishranu i smještaj, zaposlenom se dnevnicu umanjuje za 60%.

Ako su u cijenu avionske karte, zbog prekida putovanja, uračunati samo troškovi za smještaj, zaposlenom pripada dnevnica u cjelini.

Član 21

Troškovi za korišćenje kola i kabina za spavanje na službenom putovanju u inostranstvo željeznicom obračunavaju se u cjelini prema priloženom računu.

Član 22

Troškovi prevoza za pilota aviona i helikoptera od aerodroma do mjesta gdje je obezbjeđen smještaj, priznaju se prema priloženom računu.

Član 23

Troškovi koji nastanu u vezi sa korišćenjem telefona, telegrama, telefaksa, intemeta, iznajmljivanja prostorije za sastanke, iznajmljivanja personalnih računara za pripremanje službenih izvještaja ili za potrebe službene korespodencije na službenom putovanju u inostranstvu, a koji su neophodni za obavljanje određenih poslova, obračunavaju se na osnovu računa, odobrenog od rukovodioca ili lica koje on ovlasti.

Član 24

Troškovi za službeno putovanje u inostranstvo priznaju se na osnovu obračuna putnih troškova i priloženih dokaza (karte, putarine i slično) iz člana 19 ove uredbe.

2. Troškovi korišćenja sopstvenog automobila u službene svrhe

Član 25

Zaposleni može, uz pisanu saglasnost rukovodioca ili lica koje on ovlasti, koristiti sopstveni automobil u službene svrhe.

Zaposlenom, u slučaju iz stava 1 ovog člana, pripada naknada u visini od 25% cijene litra goriva po pređenom kilometru.

3. Troškovi za odvojen život

Član 26

Zaposlenom koji je, po nalogu rukovodioca, raspoređen da radi van mjesta prebivališta i odvojen je od svoje porodice, pripada mjesečna naknada za odvojeni život od porodice u visini od 110 Eur-a.

Ako je zaposlenom iz stava 1 ovog člana, obezbijeden smještaj ili ishrana pripada mu 70% naknade za odvojeni život od porodice.

Zaposlenom iz stava 1 ovog člana, isplaćuju se troškovi prevoza radi posjete užoj porodici od koje živi odvojeno, u visini troškova prevoza javnim prevozom za četiri putovanja mjesečno.

4. Troškovi rada na terenu

Član 27

Za vrijeme rada van mjesta rada, u trajanju dužem od 15 dana neprekidno, zaposleni ima pravo na troškove rada na terenu (terenski dodatak) u iznosu od 10 Eur-a po danu.

U slučaju korišćenja javnog prevoznog sredstva za odlazak na teren i povratak sa terena, zaposlenom pripada naknada troškova prevoza u visini vozne karte.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list CG", broj 26/12).

Član 29

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-1125

Podgorica, 9. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

PRIOLOG SPISAK ZEMALJA SA ODGOVARAJUĆIM IZNOSOM DNEVNICE

Red. br.	Zemlja	Visina dnevnice (Eur-a)
1.	Albanija	63
2.	Angola	123,55
3.	Argentina	118,65
4.	Australija	88,9
5.	Austrija	78,75
6.	Avganistan	81,20
7.	Azerbejdžan	76,3
8.	Bahrein	106,75
9.	Bangladeš	36,05
10.	Belgija	81,2
11.	Benin (CFA Franc)	46,9
12.	Bolivia	60,55
13.	Bosna i Hercegovina	50,75
14.	Brazil	64,75
15.	Bugarska	79,45
16.	Burundi/Bur.Franc)	67,55
17.	Centralna Afrička Repub.	43,05
18.	Čad	93,8
19.	Čile	83,3
20.	Češka	80,5
21.	Danska	94,5
22.	Demokratska Rep. Kongo	92,05
23.	Djevičanska ostrva	120,75
24.	Dominikanska Rep.	84
25.	Egipat	90,65
26.	Ekvador	67,9
27.	Estonija	63,35
28.	Etiopija	64,05
29.	Filipini	72,45

30. Finska	85,40
31. Francuska	85,75
32. Gabon	87,15
33. Gana	105,35
34. Grčka	77,7
35. Gvajana	72,8
36. Gvatemala	56,7
37. Gvineja	88,2
38. Gvineja Bisao	58,8
39. Haiti	73,5
40. Holandija	92,05
41. Honduras	64,75
42. Hrvatska	63
43. Indija	53,2
44. Indonezija	67,55
45. Irak	78,05
46. Iran	65,1
47. Irska	88,9
48. Island	86,8
49. Italija	80,5
50. Izrael	124,6
51. Jamajka	96,95
52. Japan	78,4
53. Jemen	43,4
54. Jordan	78,4
55. Južna Afrika	60,9
56. Kambodža	40,95
57. Kamerun	68,25
58. Kanada	100,8
59. Kazahstan	95,9
60. Kenija	96,6
61. Kina	86,1
62. Kipar	83,3
63. Kolumbija	47,6
64. Korea	128,8
65. Kosovo	65,0
66. Kuba	67,55
67. Kuvajt	101,5
68. Lesoto	39,2
69. Letonija	73,85
70. Liban	91
71. Liberija	75,95
72. Litvanija	64,05
73. Luksemburg	82,95
74. Mađarska	77,7
75. Makedonija	56
76. Malavi	70,7
77. Malezija	63,7
78. Malta	71,75
79. Mauritanija	49,35

80. Meksiko	105
81. Moldavija	59,85
82. Monako	101,5
83. Mongolija	65,8
84. Nambija	51,8
85. Nepal	53,2
86. Nigerija	70,35
87. Nikaragva	65,45
88. Njemačka	72,8
89. Norveška	85,75
90. Novi Zeland	105,35
91. Oman	102,55
92. Pakistan	69,3
93. Panama	72,45
94. Papua Nova Gvineja	131,6
95. Paragvaj	78,4
96. Peru	70,35
97. Poljska	75,95
98. Porto Rico	112,00
99. Portugalija	71,4
100. Ruanda	65,8
101. Rumunija	77,70
102. Rusija	143,50
103. SAD	112,35
104. Sao Tome i Principe	59,5
105. Saudijska Arabija	138,6
106. Sejšeli	102,9
107. Sierra Leone	83,65
108. Singapur	136,85
109. Slovačka Republika	71,75
110. Slovenija	63
111. Somalija	53,55
112. Srbija	55,3
113. Sudan	71,05
114. Šri Lanka	65,8
115. Španija	74,2
116. Švajcarska	126,35
117. Švedska	89,95
118. Tajland	68,95
119. Tanzania	66,86
120. Togo	78,4
121. Trinidad i Tobago	105,35
122. Tunis	49,7
123. Turska	61,25
124. Uganda	69,65
125. Ujed.Arapski emirati	114,45
126. Ujedinjeno Kraljevstvo	96,6
127. Ukrajina	100,10
128. Urugvaj	82,95
129. Uzbekistan	59,5

130. Venecuela	129,5
131. Vijetnam	53,55
132. Zambija	73,15
133. Zimbabve	62,3
134. za ostala mjesta	65

844.

Na osnovu člana 61 stav 2 Zakona o koncesijama ("Službeni list CG", broj 8/09), Vlada Crne Gore, na sjednici od 2. juna 2016. godine donijela je

UREDBU
O IZMJENI I DOPUNI UREDBE O KRITERIJUMIMA I NAČINU OBRAČUNA
IZNOSA MINIMALNE KONCESIJE NAKNADE ZA USTUPANJE PRAVA NA
ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA

Član 1

U Uredbi o kriterijumima i načinu obračuna iznosa minimalne koncesije naknade za ustupanje prava na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina („Službeni list CG”, broj 37/11) u članu 19 stav 3 riječi: „za količinu eksploatisane mineralne sirovine koja prelazi godišnju minimalnu količinu za eksploataciju utvrđenu ugovorom o koncesiji” zamjenjuju se riječima: „u iznosu za koji je veći od SDN.”

Član 2

U članu 20 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:
„Obračun PDN vrši organ državne uprave nadležan za rudarstvo i geološka istraživanja”.

Član 3

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-1028

Podgorica, 2. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

845.

Na osnovu člana 22 st. 5 i 7 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju ("Službeni list RCG", br. 21/04 i 49/07), Vlada Crne Gore, na sjednici od 9. juna 2016. godine, donijela je

**UREDBU
O UTVRĐIVANJU ISPLATE OBEŠTEĆENJA
BIVŠIM VLASNICIMA ODUZETIH IMOVINSKIH PRAVA
U NOVČANIM SREDSTVIMA ZA 2016. GODINU**

Član 1

Ovom uredbom utvrđuje se način isplate godišnje rate bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava (u daljem tekstu: bivši vlasnik) u novčanim sredstvima za 2016. godinu, a koji su to pravo stekli po osnovu konačnih rješenja komisija za povraćaj i obeštećenje (u daljem tekstu: Komisija) koja su dostavljena Fondu za obeštećenje do 31. decembra 2015. godine.

Član 2

Isplata obeštećenja iz člana 1 ove uredbe obračunava se prema vrijednosti koja odgovara 3% od preostalog neisplaćenog iznosa obeštećenja utvrđenih konačnim rješenjima Komisija.

Obračun godišnje rate iz stava 1 ovog člana, za svakog bivšeg vlasnika odnosno nasljednika izvršiće se prema njegovom udjelu (nasljedni udio) u preostalom neisplaćenom iznosu obeštećenja utvrđenim rješenjem Komisije.

Član 3

Isplata obeštećenja iz člana 2 ove uredbe započeće 15. jula 2016. godine.

Član 4

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-1552

Podgorica, 9. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

846.

Na osnovu člana 17 Zakona o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list CG", br. 13/08, 40/10, 28/11, 46/11 i 20/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 5. maja 2016. godine, donijela je

**ODLUKU
O DOPUNAMA ODLUKE O KRITERIJUMIMA ZA UTVRĐIVANJE NAUČNOG,
PRIVREDNOG, EKONOMSKOG, KULTURNOG I SPORTSKOG INTERESA CRNE
GORE ZA STICANJE CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA PRIJEMOM**

Član 1

U Odluci o kriterijumima za utvrđivanje naučnog, privrednog, ekonomskog, kulturnog i sportskog interesa Crne Gore za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom ("Službeni list CG", broj 34/10) poslije člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 3a

Lice iz člana 3 stav 1 ove odluke može investirati kapital, odnosno donirati sredstva i preko posebnog programa ulaganja.

Način, postupak i kriterijumi za izbor ponuđača za izradu i realizaciju programa iz stava 1 ovog člana, uređuju se propisom Vlade Crne Gore.

Izbor ponuđača iz stava 2 ovog člana vrši Vlada Crne Gore, nakon sprovedenog postupka po javnom pozivu."

Član 2

Poslije člana 5 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 5a

Propis iz člana 3a stav 2 ove odluke predložiće organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije i organ državne uprave nadležan za poslove održivog razvoja i turizma, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove odluke. "

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

Broj:08-1375

Podgorica, 5. maja 2016. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

847.

Na osnovu člana 113 stav 4 Zakona o bezbjednosti hrane („Službeni list CG“, broj 57/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

P R A V I L N I K O NAČINU VRŠENJA REVIZIJE SPROVOĐENJA PLANA SLUŽBENIH KONTROLA HRANE I HRANE ZA ŽIVOTINJE*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način vršenja revizije sprovođenja plana službenih kontrola hrane i hrane za životinje (u daljem tekstu: revizija), planiranih mjera i provjere efikasnosti i adekvatnosti preduzetih mjera.

Definicija revizije

Član 2

Revizija (audit) je sistematsko i nezavisno provjeravanje postupanja kojim se utvrđuje da li su postupanja i rezultati tog postupanja u skladu sa planiranim mjerama i da li se mjere sprovode efikasno i da li su odgovarajuće za postizanje ciljeva.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **kriterijumi revizije** (*audit criteria*) su politike, postupci ili zahtjevi koji se koriste za upoređivanje revizorskih dokaza na osnovu kojih se procjenjuju postupci subjekta nad kojim se vrši revizija.
- 2) **plan revizije** (*audit plan*) je opis postupaka i pravila za reviziju;
- 3) **program revizije** (*audit programme*) je skup jedne ili više revizija planirane za određeni vremenski period za određenu svrhu;
- 4) **revizorski tim** (*audit team*) je tim koji je sastavljen od jednog ili više revizora koji sprovode reviziju, uključujući i stručna lica, prema potrebi;
- 5) **revidirani subjekat** (*auditee*) je subjekat (laboratorija, pravna, odnosno fizička lica i dr.) nad kojim se vrši revizija;
- 6) **revizor** (*auditor*) je lice koje vrši reviziju;
- 7) **korektivna radnja** (*corrective action*) je radnja koja se korektivno preduzima, radi uklanjanja uzroka utvrđene neusklađenosti ili druge neželjene situacije;
- 8) **preventivna radnja** (*preventive action*) je radnja koja se preventivno preduzima, radi uklanjanja uzroka moguće neusklađenosti ili druge neželjene situacije;
- 9) **stručno lice** (*technical expert*) je lice koje revizorskom timu pruža stručnu pomoć u odgovarajućoj oblasti;
- 10) **revizorski postupak** (*audit process*) je skup aktivnosti u načinu vršenju revizije sistematskim pristupom;

- 11) **revizorski sistem** (*audit system*) je kombinacija jednog ili više revizorskih tijela koja sprovode postupak revizije unutar ili preko nadležnog organa;
- 12) **revizorsko tijelo** (*audit body*) je unutaršnja ili spoljna posebna jedinica organa koji sprovodi postupak revizije;
- 13) **proizvodni lanac** (*production chain*) je svaka faza, uključujući uvoz, počevši od primarne proizvodnje hrane i zaključno sa njenim skladištenjem, transportom, prodajom ili snabdijevanjem krajnjeg potrošača, odnosno gdje je primjenjivo, uvoz, proizvodnja, obrada, skladištenje, transport, distribucija, prodaja i snabdijevanje hranom za životinje;
- 14) **hrana** je svaka supstanca ili proizvod, prerađen, djelimično prerađen ili neprerađen koji je namijenjen za ishranu ljudi ili se može očekivati da će se koristiti za ishranu ljudi, uključujući i piće, žvakaće gume i druge supstance, i vodu koja se namjenski koristi, odnosno ugrađuje u hranu tokom proizvodnje, pripreme ili obrade i koja ispunjava na kontrolnim tačkama propisane vrijednosti parametara za vodu u skladu sa posebnim propisom kojim je ureden kvalitet vode namijenjene za ljudsku potrošnju;
- 15) **poslovanje hranom** je profitabilna ili neprofitabilna djelatnost, javna ili privatna, koja se obavlja u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane;
- 16) **subjekat u poslovanju hranom** je pravno i fizičko lice ili preduzetnik koje je odgovorno za ispunjavanje propisanih zahtjeva za hranu u okviru djelatnosti koju obavlja;
- 17) **hrana za životinje** (*feed or feedingstuff*) je svaka supstanca ili proizvod, uključujući i dodatke hrani za životinje, aditive, bilo da je prerađena, djelimično prerađena ili neprerađena, a namijenjena je za peroralnu ishranu životinja;
- 18) **poslovanje hranom za životinje** (*feed business*) je profitabilna ili neprofitabilna djelatnost, javna ili privatna, koja se obavlja u proizvodnji, izradi, preradi, skladištenju, transportu ili distribuciji hrane za životinje, uključujući i proizvodnju, preradu ili skladištenje hrane na sopstvenom domaćinstvu;
- 19) **subjekat u poslovanju hranom za životinje** (*feed business operator*) je pravno i fizičko lice ili preduzetnik koje je odgovorno za ispunjavanje propisanih zahtjeva za hranu za životinje u okviru djelatnosti koju obavlja;
- 20) **prodaja na malo** (*retail*) je rukovanje hranom i/ili obrada, priprema i skladištenje na mjestu prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču, uključujući distributivne centre, djelatnosti snabdijevanja pripremljenom hranom (ketering), fabričke kantine, restorane i druge usluge snabdijevanja hranom, prodavnice, distributivne centre u supermarketima i veleprodajna mjesta (wholesale outlets);
- 21) **stavljanje na tržište** (*placing on the market*) je posjedovanje hrane ili hrane za životinje u svrhu prodaje, uključujući i ponude za prodaju ili drugi oblik prenosa uz ili bez naknade, kao i prodaju, distribuciju i drugi oblik prenosa;
- 22) **rizik** je mogućnost nastajanja štetnog uticaja na zdravlje i težina tog uticaja, koji nastupa kao posljedica te opasnosti;
- 23) **procjena rizika** (*risk assessment*) je naučno zasnovan proces koji se sastoji od četiri koraka: identifikacije opasnosti, opisa (karakterizacije) opasnosti, procjene izloženosti i opisa (karakterizacije) rizika;
- 24) **upravljanje rizikom** (*risk management*) je proces upoređivanja politike i mjera, odvojen od procjene rizika kojim se upoređuju mogućnosti postupanja u vezi sa rizikom, uz konsultacije sa zainteresovanim stranama, uzimajući u obzir i procjenu rizika i druge legitimne faktore i prema potrebi, izbor i sprovođenje odgovarajućih preventivnih i kontrolnih mjera;

- 25) **obavješćavanje o riziku** (*risk communication*) je interaktivna razmjena informacija i mišljenja tokom procesa analize rizika, u vezi sa opasnostima i rizicima, faktorima i percepciji rizika, između procjenjivača rizika, lica koja upravljaju rizikom, potrošača, subjekata u poslovanju hranom i hranom za životinje, naučnih institucija i drugih zainteresovanih strana, uključujući i tumačenje rezultata procjene rizika, na osnovu kojih se odlučuje o upravljanju rizikom;
- 26) **opasnost** (*hazard*) je biološki, hemijski ili fizički agens u hrani ili hrani za životinje ili stanje hrane ili hrane za životinje koji može da izazove štetno djelovanje na zdravlje;
- 27) **sledljivost** (*traceability*) je mogućnost praćenja hrane, hrane za životinje, životinje koja se koristi za proizvodnju hrane, sirovina ili supstanci koje su namijenjene ugrađivanju ili se očekuje da budu ugrađene u hranu ili hranu za životinje kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije;
- 28) **faza proizvodnje, prerade i distribucije** (*stages of production, processing and distribution*) je svaka faza, uključujući uvoz, počevši od primarne proizvodnje hrane i zaključno sa njenim skladištenjem, transportom, prodajom ili snabdijevanjem krajnjeg potrošača, odnosno gdje je primjenjivo, uvoz, proizvodnja, obrada, skladištenje, transport, distribucija, prodaja i snabdijevanje hranom za životinje;
- 29) **primarna proizvodnja** (*primary production*) je proizvodnja, njega ili uzgoj primarnih proizvoda uključujući žetvu, berbu, mužu i uzgoj životinja prije klanja, kao i lov, ribolov i ubiranje proizvoda (divljih plodova i biljaka) iz prirode;
- 30) **krajnji potrošač** (*final consumer*) je krajnji konzument hrane koji tu hranu ne koristi ni u jednoj fazi poslovanja hranom;
- 31) **službena kontrola** (*official control*) je svaki oblik kontrole koju sprovode nadležni organi, radi utvrđivanja usaglašenosti sa propisima o hrani i hrani za životinje, zdravlju životinja i bilja i dobrobiti životinja;
- 32) **verifikacija** (*verification*) je provjeravanje ispunjenosti propisanih zahtjeva, pregledom i razmatranjem objektivnih dokaza;
- 33) **inspekcija** (*inspection*) je kontrola hrane i hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, kojom se potvrđuje ispunjenost zahtjeva utvrđenih propisima o hrani i hrani za životinje, zdravlju i dobrobiti životinja;
- 34) **monitoring** je sistematsko sprovođenje niza planiranih aktivnosti i ispitivanja u cilju dobijanja opšteg pregleda stanja, sprovođenja propisa o hrani i hrani za životinje, zdravlju i dobrobiti životinja;
- 35) **nadzor** (*surveillance*) je sistematsko praćenje i kontrola jednog ili više subjekata u poslovanju hranom ili hranom za životinje i njihovih aktivnosti u vezi djelatnosti koju obavljaju;
- 36) **neusaglašenost** je neispunjavanje propisanih zahtjeva za hranu ili hranu za životinje, zdravlje i dobrobit životinja;
- 37) **uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje** je uzimanje hrane ili hrane za životinje ili bilo kojih drugih supstanci, uključujući i one iz životne sredine, koje su važne za proizvodnju, preradu i distribuciju hrane ili hrane za životinje ili za zdravlje životinja, kako bi se laboratorijskim ispitivanjem potvrdila usaglašenost sa zahtjevima utvrđenim propisima o hrani i hrani za životinje i zdravlju životinja;
- 38) **službeno sertifikovanje** je izdavanje u pisanoj ili elektronskoj formi sertifikata za hranu ili hranu za životinje pri izvozu kojim inspektor potvrđuje ispunjenost propisanih zahtjeva;

- 39) **službeno zadržavanje** (*official detention*) je postupak kojim granični inspektor obezbjeđuje da se hrana ili hrana za životinje ne premješta ili da se njome neovlašćeno ne raspolaže do donošenja odluke o njenoj namjeni i obuhvata skladištenje hrane ili hrane za životinje od strane subjekta u poslovanju hranom ili hranom za životinje u skladu sa uputstvima i nalogom graničnog inspektora;
- 40) **ekvivalentnost** je sposobnost različitih sistema ili mjera da se postignu isti ciljevi;
- 41) **uvoz** (*import*) je stavljanje u slobodan promet hrane ili hrane za životinje ili namjera da se hrana ili hrana za životinje stavi u slobodan promet, u skladu sa carinskim propisima;
- 42) **unošenje** (*introduction*) je uvoz pod carinskim nadzorom u skladu sa zakonom kojim su uređeni carinski postupci, kao i unos u slobodnu zonu ili slobodna skladišta;
- 43) **pregled dokumentacije** je pregled komercijalnih dokumenata i drugih dokumenata koji prate pošiljku;
- 44) **identifikacioni pregled** je vizuelna provjera kojom se utvrđuje da sertifikati ili drugi dokumenti koji prate pošiljku odgovaraju oznakama i sadržaju pošiljke;
- 45) **fizički pregled** je provjera same hrane ili hrane za životinje, uključujući provjeru prevoznog sredstva, pakovanja, označavanja i temperature, uzimanje uzoraka za laboratorijsko ispitivanje i ostale potrebne provjere kako bi se potvrdila ispunjenost zahtjeva utvrđenih propisima o hrani;
- 46) **plan službenih kontrola** je plan o organizaciji i strukturi službenih kontrola.

Način vršenja revizije

Član 4

Revizija obuhvata kontrolu sprovođenja plana službenih kontrola, planiranih mjera i provjere efikasnosti i adekvatnosti preduzetih mjera.

Reviziju vrši jedan ili više revizora koje čine revizorski tim.

Revizija se vrši na osnovu godišnjeg plana revizije.

Revizijom se utvrđuje postojeće stanje, predlaže preduzimanje mjera, radi ispunjavanja propisanih zahtjeva i nakon izvršene revizije sačinjava se izvještaj.

Revizija se vrši na sistematski način, transparentno i nezavisno, u skladu sa Prilogom koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenešena je Odluka Komisije 2006/677/EZ od 29. avgusta 2006. o određivanju smjernica kojima se propisuju kriterijumi za sprovođenje revizije u skladu sa Uredbom (EZ) br. 882/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta o službenoj kontroli koja se sprovodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje i pravila o zdravlju i dobrobiti životinja

Broj: 320-271/16-4

Podgorica, 29. juna 2016. godine

Ministar,
Budimir Mugoša, s.r.

NAČIN VRŠENJA REVIZIJE

1. Cilj¹

Cilj revizije je provjera sprovođenja službenih kontrola i ispunjenosti propisanih zahtjeva za hranu i hranu za životinje utvrđenih zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane, zdravlje i dobrobiti životinja i zdravlje bilja odnosno provjere efikasnosti i adekvatnosti preduzetih mjera za postizanje ciljeva u skladu sa planom službenih kontrola.

2. Sistem revizije

Sistemom revizije se uspostavljaju mehanizmi, radi sveobuhvatne kontrole izvršenih službenih kontrola, radi provjere ispunjenosti propisanih zahtjeva za hranu i hranu za životinje utvrđenih Zakonom o bezbjednosti hrane, kao i zdravlje i dobrobiti životinja i zdravlje bilja.

3. Postupak revizije

3.1. Način vršenja revizije obuhvata sistematski pristup u planiranju, sprovođenju i praćenju službenih kontrola kojim se obezbjeđuje da:

- 3.1.1.** proces planiranja revizije bude transparentan i da identifikuje prioritete zasnovane na riziku;
- 3.1.2.** program obuhvati relevantne oblasti i aktivnosti i sva lica koja vrše službene kontrole sa učestalošću koja se zasniva na procjeni rizika tokom perioda koji nije duži od pet godina;
- 3.1.3.** postupci i evidencije budu dokumentovani, radi obezbjeđivanja sistemskog pristupa u postupku dokazivanja;
- 3.1.4.** se sprovodi u skladu sa procedurama koje sadrže revizorski nalaz, utvrđivanje dokaza, usaglašenosti ili neusaglašenosti (prema potrebi) i pripremu nacrtu izvještaja i nakon dobijanja odgovora na nacrt izvještaja pripremu i dostavljanje konačnog izvještaja revizije;
- 3.1.5.** praćenje sprovođenja preporuka iz izvještaja dokumentuje radi utvrđivanja prednosti i slabosti i obezbjeđivanja praćenja korektivnih i preventivnih radnji;
- 3.1.6.** se prati postizanje ciljeva revizije, u cilju mogućeg unapređenje;
- 3.1.7.** kada se sprovodi više revizorskih planova, obezbjeđi njihovu efikasnu koordinaciju.

3.2. Transparentnost u postupku revizije obezbjeđuje se u skladu sa tabelom 1.

¹ Smjernice za reviziju kvaliteta Međunarodna organizacija za normatizaciju, 1. septembar 2002.godina

Tabela 1. Mjere za unaprjeđenje transparentnost postupka revizije

Aktivnosti revizorskog tima	Revidirani subjekat	Unutar Uprave	Između Uprave i drugih organa i institucija	Zainteresovane grupe
Pristup dokumentovanim postupcima	√	√	√	
Konsultacije o planiranju revizorskog programa	√	√	√	
Objavljivanje revizorskog programa	√	√	√	√
Dostavljanje revizorskog programa	√	√		
Komentari na nacrt izvještaja o reviziji	√	√		
Dostavljanje konačnog izvještaja o reviziji	√	√	√	
Objavljivanje konačnog izvještaja o reviziji	√	√	√	√
Objavljivanje rezimea konačnih izvještaja o reviziji i godišnjeg izvještaja	√	√	√	√
Objavljivanje plana djelovanja revidiranog subjekta	√	√	√	√
Objavljivanje rezultata praćenja preporuka	√	√	√	√

3.3. Nezavisnost

Radi sprečavanja uticaja na procjenu ili na konačni izvještaj revizije, revizorski tim (revizori) treba da bude nezavisan (komercijalnih, finansijskih, hijerarhijskih, političkih i drugih uticaja), nepristrasan i bez sukoba interesa u odnosu na aktivnosti koje su predmet revizije.

Kada nacrt izvještaja revizije sadrži preporuke za unaprjeđenje postojećeg načina rada, odnosno otklanjanje nepravilnosti, ili nedostataka uočenih u postupku revizije, revidirani subjekat može da odabere način za uklanjanje nepravilnosti, odnosno nedostataka.

Nakon sačinjavanja nacrta izvještaja revizije, revizorski tim dostavlja nacrt izvještaja revidiranom subjektu, radi davanja komentara.

Revidirani subjekat dostavlja komentare na nacrt izvještaja, koji će se razmotriti ili uvažiti ako za to ima osnova.

Uz komentare na nacrt izvještaja revizije revidirani subjekat dostavlja i plan aktivnosti u skladu sa datim preporukama.

3.4. Nezavisna procjena postupka revizije

Postupak revizije podliježe postupku procjene njihove efikasnosti, radi preduzimanja mjera za otklanjanje eventualnih nedostataka, odnosno propusta.

4. Sprovođenje postupka revizije vrši se u skladu sa načelima

4.1. Načela:

4.1.1. Usklađenost

Provjera usklađenosti službenih kontrola vrši se radi obezbjeđivanja da se službene kontrole vrše u skladu sa planom službenih kontrola i u skladu sa uputstvima ili smjernicama za sprovođenje službenih kontrola i to uvidom u dokumentaciju i pregledom na licu mjesta;

4.1.2. Efikasnost

Provjera efikasnosti sprovođenja službenih kontrola vrši se radi procjene ostvarenih planiranih rezultata uključujući i provjeru na licu mjesta, procjenu kvaliteta i adekvatnost sistema kontrola;

4.1.3. Adekvatnost

Provjera adekvatnosti vrši se radi procjene da li su mjere odgovarajuće ili prikladne za postizanje ciljeva službenih kontrola, a posebno ciljeva višegodišnjeg plana službenih kontrola, uključujući ocjenu adekvatnosti službenih kontrola, njihovu učestalost i primjenjene metode;

4.2. Izvještavanje

Izvještavanje o reviziji treba da sadrže zaključke koji proizilaze iz revizorskih nalaza i preporuka, i treba da su usklađeni sa planiranim aktivnostima, efikasnošću sprovođenja i adekvatnosti planiranih ciljeva (prema potrebi).

Izvještaj o reviziji treba da se zasniva na objektivnim dokazima, koji mogu biti dobijeni i analizom rezultata iz nekoliko revizija, a zaključci mogu da obuhvate i rezultate više različitih revizija.

Preporuke treba da se odnose na krajnji rezultat koji treba postići, a ne na način kojim će se korigovati nesuklađenosti.

4.3. Praćenje

Praćenje rezultata revizije zasniva se na procjeni adekvatnosti plana aktivnosti revidiranog subjekta, u odnosu:

- da li su predložene korektivne i preventivne radnje odgovarajuće za sprovođenje preporuka datih u izvještaju o reviziji i da li uključuje određivanje prioriteta na osnovu procjene rizika i vremenski rok za preduzimanje korektivnih i preventivnih radnji;
- na korektivne i preventivne radnje koje ne treba ograničiti na rješavanje specifičnih tehničkih zahtjeva već na sistem mjera (prema potrebi);
- na sprovođenje analize uzroka neusaglašenosti radi primjene korektivnih i preventivnih mjera koje će dati najbolji rezultat;
- na odobravanje plana aktivnosti.

848.

Na osnovu člana 91 stav 4 Zakona o bezbjednosti hrane („Službeni list CG“, broj 57/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

P R A V I L N I K
O METODAMA ZA UZIMANJE UZORAKA I LABORATORIJSKA ISPITIVANJA TERMIČKI OBRAĐENOG I SIROVOG MLIJEKA*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se metode za uzimanje uzoraka i laboratorijska ispitivanja termički obrađenog mlijeka namijenjenog direktnoj ishrani ljudi i sirovog mlijeka.

Uzimanje uzoraka

Član 2

Uzimanje uzoraka za laboratorijska ispitivanja termički obrađenog mlijeka vrši se u skladu sa Prilogom 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Laboratorijska ispitivanja termički obrađenog mlijeka

Član 3

- (1) Laboratorijska ispitivanja termički obrađenog mlijeka vrše se u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.
- (2) Laboratorijska ispitivanja termički obrađenog mlijeka obuhvataju određivanje:
 - sadržaja ukupne suve materije;
 - sadržaja masti;
 - sadržaja ukupne suve materije bez masti;
 - sadržaja ukupnog azota;
 - sadržaja proteina;
 - specifične mase.
- (3) Nakon izvršenih laboratorijskih ispitivanja sačinjava se izvještaj o ispitivanju termički obrađenog mlijeka u skladu sa Prilogom 1.

Određivanje aktivnosti alkalne fosfataze u termički obrađenom mlijeku

Član 4

- (1) Određivanje aktivnosti alkalne fosfataze vrši se prema ISO standardu 11816-1 kao referentne metode.
- (2) Aktivnost alkalne fosfataze izražava se u milijedinicama enzimske aktivnosti po litru (mU/l), s tim da je jedinica aktivnosti alkalne fosfataze količina enzima alkalne fosfataze koji katalizira transformaciju jednog mikromola supstrata u minutu.
- (3) Ukoliko je ispitivanjem utvrđena aktivnost alkalne fosfataze u kravljem mlijeku koja nije veća od 350 mU/l smatra se da je nalaz negativan.
- (4) Za određivanje aktivnosti alkalne fosfataze mogu se koristiti alternativne metode ako su validovane prema referentnoj metodi iz stava 1 ovog člana u skladu sa međunarodno priznatim protokolima.

Ispitivanje sirovog mlijeka na broj mikroorganizama i somatskih ćelija

Član 5

- (1) Za laboratorijsko ispitivanje sirovog mlijeka odnosno utvrđivanje broja mikroorganizama i somatskih ćelija koriste se sljedeće metode:
 - 1) EN ISO 4833 za broj mikroorganizama na 30°C;
 - 2) ISO 13366-1 za broj somatskih ćelija.
- (2) Za laboratorijsko ispitivanje sirovog mlijeka odnosno utvrđivanje broja mikroorganizama i somatskih ćelija mogu se primjenjivati i alternativne analitičke metode koje su validovane prema metodama iz stava 1 ovog člana u skladu sa međunarodno priznatim protokolima.

Prestanak primjene

Član 6

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o metodama uzimanja uzoraka i metodama hemijskih i fizičkih analiza mleka i proizvoda od mleka ("Službeni list SFRJ", broj 32/83).

Stupanje na snagu

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenesene su odredbe Odluke Savjeta 92/608/EEC od 14. novembra 1992. o propisivanju metoda analize i ispitivanja termički obrađenog mlijeka za direktnu ishranu ljudi / Council Decision 92/608/EEC of 14 November 1992 laying down methods for the analysis and testing of heat-treated milk for direct human consumption i odredbe Priloga VI.a Regulative Komisije (EZ) br. 2074/2005 od 5. decembra 2005. o utvrđivanju mjera za sprovođenje za određene proizvode na osnovu Regulative (EZ) br. 853/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta i za organizaciju službenih kontrola na osnovu Regulative (EZ) br. 854/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta i Regulative (EZ) br. 882/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta, odstupanju od Ur Regulative (EZ) br. 852/2004 Evropskog parlamenta i savjeta i o izmjeni uredbi (EZ) br. 853/2004 i (EZ) br. 854/2004 / Commission Regulation (EC) No 2074/2005 of 5 December 2005 laying down implementing measures for certain products under Regulation (EC) No 853/2004 of the European Parliament and of the Council and for the organisation of official controls under Regulation (EC) No 854/2004 of Parliament and of the Council, derogating from Regulation (EC) No 852/2004 of the European the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council and amending Regulations (EC) No 853/2004 and (EC) No 854/2004.

Broj: 323-217/16-4

Podgorica, 29 . juna 2016. godine

Ministar,
Budimir Mugoša, s.r.

METODE ZA UZIMANJE UZORAKA ZA LABORATORIJSKO ISPITIVANJE SIROVOG I TERMIČKI OBRAĐENOG MLIJEKA

Dio I

OPREMA ZA UZIMANJE UZORAKA

1. Oprema za uzimanje uzoraka treba da je izrađena od nerđajućeg čelika ili drugog odgovarajućeg materijala adekvatne čvrstine i oblika koji odgovara njenoj namjeni (miješanje, uzimanje uzoraka).
2. Štapovi i miješalice za miješanje tečnosti u posudama (rezervoarima/tankovima i slično) treba da imaju dovoljno prostora za odgovarajuće miješanje proizvoda tako da ne uzrokuju nastajanje užeglog ukusa, a kašika treba da ima čvrstu ručku dovoljne dužine kako bi se omogućilo uzorkovanje na bilo kojoj dubini u posudi (rezervoaru/tanku i slično), s tim da kapacitet kašike ne može biti manji od 50ml.
3. Posude za uzorke i poklopci treba da budu od stakla, odgovarajućih metala ili plastike, a materijali od kojih je izrađena oprema za uzimanje uzoraka (uključujući posude i poklopce) ne treba da prouzrokuju promjene na uzorcima koje bi mogle uticati na rezultate ispitivanja. Površine opreme za uzorkovanje i posuda za uzorke treba da budu čiste, suve, glatke i bez pukotina sa zaobljenim rubovima.

Dio II

UZIMANJE UZORAKA

1. Način uzimanja uzora

Prije uzimanja uzoraka za laboratorijsko ispitivanja mlijeko treba promiješati ručno ili mašinski.

Uzorak se uzima odmah nakon miješanja, dok se mlijeko još kreće.

Zapremina uzetog uzorka treba da odgovara zahtjevima ispitivanja, a posuda za uzimanje uzoraka treba da bude skoro u potpunosti ispunjena uzetim uzorkom kako bi se omogućilo odgovarajuće miješanje sadržaja prije ispitivanja i izbjeglo mućkanje tokom transporta.

2. Ručno uzimanje uzoraka

2.1. Uzimanje uzoraka iz više posuda

Ukoliko se ukupna količina mlijeka iz koje treba uzeti uzorke nalazi u više posuda (rezervoara/tankova) uzima se reprezentativna količina mlijeka iz svake posude i zapisuje količina mlijeka koja je uzeta za uzorak.

U slučaju kada se ne uzimaju uzorci iz svake posude vrši se miješanje reprezentativnih količina uzetih uzoraka u omjerima proporcionalnim količini koja se nalazi u posudama iz kojih je uzet uzorak.

2.2. Uzimanje uzoraka iz velikih posuda –posude/rezervoari/tankovi koje služe za skladištenje, željeznički ili drumski prevoz mlijeka.

Prije uzimanja uzoraka mlijeka iz velikih posuda za skladištenje, željeznički ili drumski prevoz miješanje mlijeka vrši se po pravilu mašinskim miješalicama.

Vrijeme miješanja mlijeka zavisi od vremenskog perioda u kojem je mlijeko mirovalo.

Efikasnost miješanja utiče na sličnost rezultata ispitivanja koja su vršena na uzetim uzorcima iz različitih djelova pošiljke mlijeka ili na mjestu isticanja mlijeka iz ispusta posuda u periodu tokom pražnjenja posuda.

Postupak miješanja mlijeka (neobrađenog ili punomasnog) smatra se efikasnim ako razlika u količini masti koju sadrže dva uzeta uzroka iznosi manje od 0,1%.

U velikim posudama, rezervoarima ili tankovima sa ispustom na dnu za isticanje mlijeka može postojati manja količina mlijeka koja nije reprezentativna za cjelokupni sadržaj čak ni nakon miješanja, a u tom slučaju treba uzeti uzorke kroz gornji otvor.

Ako se uzorci uzimaju na mjestu za isticanje mlijeka iz posuda, treba ispustiti dovoljnu količinu mlijeka da protekne kako bi se obezbijedila reprezentativnost uzoraka u odnosu na ukupnu količinu mlijeka.

Miješanje sadržaja u velikim posudama koje služe za skladištenje, željeznički ili drumski prevoz može se vršiti:

- mašinskom miješalicom ugrađenom u posude koju pokreće električni motor;
- propelerom ili miješalicom koju pokreće električni motor, a koja je postavljena na otvor sa miješalicom uronjenom u mlijeko;
- ponovnim kruženjem mlijeka kroz ispusnu cijev koja je povezana sa pumpama za pražnjenje posuda i koja je provučena kroz gornji otvor u posudama koje služe za željeznički ili drumski prevoz;
- čistim filtriranim vazduhom pod kompresijom uz primjenu minimalnog pritiska i zapremine vazduha radi sprječavanja stvaranja užeglog ukusa.

3. Uzorkovanje termički obrađenog mlijeka za direktnu ishranu ljudi u pakovanju za prodaju na malo

Uzorci termički obrađenog mlijeka za direktnu ishranu ljudi koje se pakuje za prodaju na malo, treba da budu u originalnom pakovanju, a uzorci se uzimaju iz mašine za pakovanje ili prostorije za čuvanje i skladištenje mlijeka u objektu za preradu mlijeka odmah nakon prerade (pasterizovano mlijeko na dan prerade), po mogućnosti.

4. Identifikacija uzoraka

Uzeti uzorci mlijeka označavaju se identifikacionim kodom tako da se uzorak može odmah identifikovati.

5. Čuvanje, transport i skladištenje uzoraka

Čuvanje, transport i skladištenje uzoraka vrši se na način kojim se sprječava izlaganje stranim mirisima i direktnoj sunčevoj svjetlosti uzoraka uzetih u prozirnim posudama.

Uzorci se čuvaju i skladište na tamnom mjestu, kao i tokom transporta.

Prilog 2

METODE ZA LABORATORIJSKA ISPITIVANJA TERMIČKI OBRAĐENOG MLIJEKA

Dio I

Metoda za određivanje sadržaja ukupne suve materije

1. Oprema koja se koristi za određivanje suve materije

Za određivanje suve materije, koristi se i:

1.1. Analitička vaga osjetljivosti 0,1 mg;

1.2. Eksikator sa efikasnim sredstvom za sušenje (svježe osušeni silika-gel sa pokazateljom sadržaja vode);

1.3. Sušnica sa ventilatorom i temperaturom koja se održava na $(102 \pm 2)^\circ\text{C}$ na cijelom radnom prostoru;

1.4. Posude sa ravnim dnom, visine 20mm do 25mm, obima 50mm do 75mm izrađene od odgovarajućeg materijala sa poklopcima koji dobro prijanjaju i lako se uklanjaju;

1.5. Ključalo vodeno kupatilo;

1.6. Homogenizator.

2. Priprema uzorka za ispitivanje

Isparavanje vode iz uzorka mlijeka koji se ispituje vrši se na temperaturi od $(102\pm 2)^{\circ}\text{C}$ u sušionici.

Voda koja se koristi za potrebe rastvaranja, razblaživanja i ispiranja mora biti destilovana, dejonizovana ili demineralizovana najmanje jednake čistoće.

Reagensi-hemikalije koje se koriste za laboratorijsko ispitivanje treba da imaju priznatu analitičku čistoću.

Uzorak mlijeka za ispitivanje treba zagrijati na temperaturi između 20°C i 25°C i detaljno promiješati kako bi se obezbijedila ravnomjerna distribucija masti u cijelom uzorku, s tima da treba izbjegavati snažno miješanje da ne bi došlo do pjenušanja mlijeka ili mućkanja masti.

U slučaju da je teško razbiti sloj pavlake, treba polako mlijeko zagrijati na temperaturi između 25°C i 40°C i pažljivo umiješati svu pavlaku sa zidova posude, a zatim uzorak ohladiti na temperaturi od 20°C - 25°C .

Pri disperziji masti može se koristiti homogenizator kao pomoćna oprema.

Ako uzorak sadrži odvojenu tečnu mast ili vidljive odvojene bijele čestice nepravilnog oblika koje prijanjaju uz zidove posude ne može se očekivati dobijanje tačnih rezultata.

3. Postupak

3.1. Priprema posuda

Priprema posuda obuhvata zagrijavanje posude sa ravnim dnom i poklopca u sušnici sa ventilatorom jedno pored drugog, na temperaturi održavanoj na $(102\pm 2)^{\circ}\text{C}$ najmanje 30 minuta, a nakon toga stavlja se poklopac na posudu i premješta u eksikator sa efikasnim sredstvom za sušenje, a zatim se hladi na sobnoj temperaturi (najmanje 30 minuta) i mjeri sa tačnošću od 0,1 mg. Prije sušenja posuda se zagrijava 30 minuta u ključalom vodenom kupatilu.

Posuda se zagrijava sa poklopcem pored nje, u sušnici sa ventilatorom dva sata na konstantnoj temperaturi od $(102\pm 2)^{\circ}\text{C}$, nakon zagrijavanja stavi se poklopac na posudu i izvadi se iz sušnice i ostavi da se u eksikatoru ohladi na sobnoj temperaturi (odnosno najmanje 30 minuta) i izmjeri sa tačnošću od 0,1mg.

Posuda se ponovo zagrijava, sa poklopcem pored nje, u sušnici jedan sat, stavlja se poklopac na posudu i vadi iz sušnice i ostavlja da se ohladi u eksikatoru, najmanje 30 minuta i mjeri sa tačnošću od 0,1mg.

Nakon hlađenja posude, vrši se ponovno zagrijavanje posude dok razlika u masi između dva uzastopna mjerenja postane manja od 0,5mg i zabilježi se najniža masa.

3.2. Ispitivani uzorak

Uzorak mlijeka koji se ispituje treba odmah izmjeriti sa tačnošću od 0,1mg a 3 do 5 g pripremljenog uzorka za ispitivanje staviti u pripremljenu posudu.

3.3. Određivanje

Prije sušenja posuda se zagrijava 30 minuta na ključalom vodenom kupatilu.

Zagrijavati posudu, sa poklopcem pored nje, u sušnici sa ventilatorom dva sata na konstantnoj temperaturi od $(102\pm 2)^{\circ}\text{C}$.

Staviti poklopac na posudu i izvaditi je iz sušnice.

Ponovo zagrijati posudu, sa poklopcem pored nje, u sušnici jedan sat, zatim staviti poklopac na posudu, izvaditi je iz sušnice i ostaviti da se ohladi u eksikatoru najmanje 30 minuta i izmjeriti sa tačnošću od 0,1mg.

Ponoviti postupak iz stava 4 ove podtačke, dok razlika u masi između dva uzastopna mjerenja postane manja od 0,5mg i zabilježiti najnižu masu.

4. Izražavanje rezultata

4.1. Izračunavanje i formula

Ukupni sadržaj suve materije izračunava se formulom:

$$W_T = \frac{m_2 - m_0}{m_1 - m_0} \times 100$$

gdje je:

W_T = ukupni sadržaj suve materije u g na 100g;

m_0 = masa posude i poklopca, u gramima;

m_1 = masa posude, poklopca i ispitivanog uzorka, u gramima;

m_2 = masa posude, poklopca i suvog uzorka za ispitivanje, u gramima;

Dobijenu vrijednost zaokružiti sa tačnošću od 0,01% (maseni procenat).

Sadržaj ukupne suve materije je masa koja preostane po završetku tačno određenog postupka sušenja, a izražena je kao maseni procenat.

4.2. Preciznost

Ponovljivost (r): 0,10g ukupne suve materije na 100g proizvoda.

Obnovljivost (R): 0,20g ukupne suve materije na 100g proizvoda.

4.3. Kriterijumi preciznosti: ponovljivost (*repeatability*) i obnovljivost (*reproducibility*) kod ispitivanja mlijeka

Kriterijumi preciznosti: ponovljivosti i obnovljivosti koriste se u svim metodama ispitivanja mlijeka.

Ponovljivost (r) je vrijednost ispod koje se nalazi apsolutna razlika između dva pojedinačna rezultata ispitivanja dobijena primjenom istog postupka na istom materijalu za ispitivanje, pod istim uslovima (isti analitičar, ista oprema, ista laboratorija i kratki vremenski interval).

Obnovljivost (R) je vrijednost ispod koje se nalazi apsolutna razlika između dva pojedinačna rezultata ispitivanja dobijena primjenom istog postupka na istom materijalu za ispitivanje, pod različitim uslovima (drugi analitičar, druga oprema, druga laboratorija i/ili drugo vrijeme).

Dio II

ODREĐIVANJE SADRŽAJA MASTI

1. Određivanja sadržaja masti vrši se za sirovo mlijeko, punomasno mlijeko, djelimično obrano mlijeko i obrano mlijeko.

2. Sadržaj masti u mlijeku izražava se u masenim procentima.

3. Röse-Gottlieb metoda

Amonijačno-etanolni rastvor iz uzorka mlijeka ekstrahuje se pomoću dietiletra i petroletra, rastvarači se uklanjaju destilacijom ili uparavanjem a potom se određuje masa ekstrahovane supstance rastvorljive u petroletru.

4. Reagensi

Reagensi koji se koriste za ispitivanje mlijeka treba da budu odgovarajuće analitičke čistoće i ne smiju stvarati primjetan ostatak pri slijepoj probi.

Da bi se provjerio kvalitet reagenasa vrši se slijepa proba, a kao tara se koristi prazan balon, čaša ili metalna posuda za mjerenje, pripremljeni u skladu podtačkom 6.4 tačka 6 ovog dijela (kako bi se omogućila korekcija uticaja promjene u atmosferskim prilikama na rezultate mjerenja).

Ako ostatak korigovan za očiglednu promjenu mase tare prelazi 2,5mg, odvojeno se određuje ostatak rastvarača isparavanjem 100ml dietiletera iz podtačke 4.4 ove tačke i 100ml petroletra iz podtačke 4.5 ove tačke, tim redosledom, a za mjerenje koristi se tara.

Kada je talog veći od 2,5mg, rastvarač se prečišćava destilacijom ili se zamijeni.

4.1. Rastvor amonijaka koji sadrži približno 25% (m/m) NH_3 , a može se koristiti i rastvor amonijaka veće koncentracije u skladu stavom 1 podtačka 6.5 tačka 6 ovog dijela i podtačkom 2.1 tačka 2 dio VIII ovog priloga.

4.2. Etanol, najmanje 94% (v/v), etanol denaturisan metanolom može se koristiti ako je sigurno da to neće uticati na rezultate određivanja.

4.3. Rastvor kongo crvenog ili krezol crvenog: Rastvoriti 1g kongo crvenog ili krezol crvenog u vodi i razblažiti do 100ml.

Napomena: Korišćenje ovog rastvora nije obavezno u skladu sa stavom 2 podtačka 6.5 tačka 6 ovog dijela.

Ovaj rastvarač omogućava da se lakše uoči granica između sloja rastvarača i vodenog sloja, a mogu se koristiti i drugi vodeni rastvori u boji ako ne utiču na rezultate određivanja.

4.4. Dietiletar bez peroksida koji sadrži više od 2mg/kg antioksidansa i zadovoljava zahtjeve slijepe probe.

4.5. Petroletar sa opsegom ključanja između 30°C i 60°C.

4.6. Smješa rastvarača napravljena neposredno prije upotrebe miješanjem jednakih zapremina dietiletra iz podtačke 4.4 ove tačke i petroletra iz podtačke 4.5 ove tačke.

5. Oprema i pribor

Električna oprema koja se koristi mora biti u skladu sa posebnim propisima koji se odnose na korišćenje tih rastvarača jer određivanje uključuje korišćenje isparljivih i zapaljivih rastvarača.

Pored uobičajene laboratorijske opreme, koriste se:

5.1. Analitička vaga

5.2. Centrifuga u kojoj se mogu koristiti baloni za ekstrakciju masti ili epruvete u skladu sa podtačkom 5.6 ove tačke sa rotacionom frekvencijom od 500 do 600 obrtaja u minuti kako bi se stvorilo gravitaciono polje od 80g do 90g na spoljašnjim krajevima balona ili epruveta.

Napomena: Korišćenje centrifuge nije obavezno iz stava 5 podtačke 6.5. tačke 6 ovog dijela.

5.3. Destilaciona aparatura ili aparatura za uparavanje kojom se omogućava destilovanje rastvarača i etanola iz balona ili isparavanje iz čaša i posuda (pogledati tačke 6.5.12. i tačke 6.5.15.) na temperaturi koja ne prelazi 100°C.

5.4 Sušnica koja se zagrijava električnim putem, sa potpuno otvorenim ventilacionim otvorom/otvorima u kojoj se temperatura može održavati na $(102\pm 2)^\circ\text{C}$ na cijelom radnom prostoru. Sušnica mora biti opremljena odgovarajućim termometrom.

5.5. Vodeno kupatilo u kojem se temperatura može održavati na 35°C - 40°C .

5.6. Baloni (tikvice) za ekstrakciju masti tipa Mojonier

Napomena: Moguće je koristiti i epruvete za ekstrakciju masti sa sifonom ili nastavcima boce štrcaljke u skladu sa dijelom VII ovog priloga.

Baloni (ili epruvete) moraju imati čepove od brušenog stakla, kvalitetne plute ili drugog materijala na koji ne djeluju reagensi koji se koriste.

Čepove od plute treba ekstrahovati dietiletrom iz podtačke 4.4 tačka 4 ovog dijela, potopiti u vodu na 60°C ili više, najmanje 15 minuta, a nakon toga ostaviti da se ohlade u vodi kako bi ostali zasićeni pri korišćenju.

5.7. Stalak za držanje balona (ili epruveta) za ekstrakciju masti u skladu sa podtačkom 5.6. ove tačke.

5.8. Špric boca - za korišćenje smješe rastvarača iz podtačke 4.6. tačka 4 ovog dijela, ne može se koristiti plastična špric boca.

5.9. Posude za sakupljanje masti, (baloni sa ravnim dnom) ili Erlenmeyer-ove tikvice kapaciteta 125ml-250ml ili metalne posude. Ako se koriste metalne posude najbolje je da budu od nerđajućeg čelika, sa ravnim dnom, po mogućnosti sa izlivom i prečnikom od 80mm do 100mm i visine oko 50mm.

5.10. Sredstva za poboljšanje ključanja, bez masti, od neporoznog porcelana ili silicijum-karbida ili staklene kuglice (nije obavezno u slučaju metalnih posuda).

5.11. Menzure kapaciteta 5ml i 25ml.

5.12. Pipete sa označenom skalom kapaciteta 10ml.

5.13. Metalna kliješta za držanje balona, čaša ili posuda.

6. Postupak

Napomena: Druga mogućnost koja je opisana u Dijelu VII ovog priloga, je korišćenje epruveta za ekstrakciju masti sa sifonom ili nastavcima špric boce u skladu sa podtačkom 5.6. tačka 5 ovog dijela.

6.1. Priprema uzorka za ispitivanje

Prilagoditi temperaturu laboratorijskog uzorka na otprilike 35°C-40°C 15 minuta i to pomoću vodenog kupatila, prema potrebi i temeljno, ali lagano promiješati uzorak stalnim okretanjem boce sa uzorkom tako da ne nastane pjenušanje ili mućkanje i brzo ohladiti na otprilike 20°C.

6.2. Ispitivani uzorak

Promiješati uzorak za ispitivanje iz podtačke 6.1. ove tačke laganim prevrtanjem boce tri ili četiri puta i odmah izvagati, sa tačnošću od 1mg, 10g do 11g uzorka za ispitivanje, direktno ili iz razlike, i prenijeti ga u balon za ekstrakciju u skladu sa podtačkom 5.6. tačka 5 ovog dijela.

Ispitivani uzorak mora u cjelini biti u donjem (manjem) dijelu balona za ekstrakciju.

6.3. Slijepa proba

Istovremeno uraditi slijepu probu korišćenjem istog postupka i istog reagensa, ali tako da se umjesto ispitivanog uzorka stavi 10ml do 11ml vode.

Promjena prave mase posude za sakupljanje masti, korigovana za ukupnu promjenu mase kontrolne posude ne smije prelaziti 2,5mg.

6.4. Priprema posude za sakupljanje masti

Osušiti posudu iz podtačke 5.9 tačka 5 ovog dijela zajedno sa nekoliko komada sredstva za poboljšanje ključanja u skladu sa podtačkom 5.10 tačka 5 ovog dijela kako bi se uspostavilo lagano vrenje tokom narednog uklanjanja rastvarača u sušnici u skladu sa podtačkom 5.4 tačka 5 ovog dijela u trajanju od jedan sat.

Ostaviti posudu da se ohladi (ne u eksikatoru, ali zaštićeno od prašine) na temperaturi prostorije za mjerenje (staklene posude pustiti da se hlade najmanje jedan sat, metalne posude najmanje 30 minuta).

Koristiti kliješta za stavljanje posude na vagu i mjeriti sa tačnošću od 0,1mg, pri čemu treba izbjegavati promjene temperature.

6.5. Određivanje

Dodati 2 ml rastvora amonijaka iz podtačke 4.1 tačka 4 ovog dijela ili odgovarajuću zapreminu rastvora amonijaka veće koncentracije i temeljno promiješati sa ispitivanim uzorkom u manjem dijelu balona i nakon što se doda amonijak, izvršiti određivanje bez odlaganja.

Dodati 10ml etanola iz podtačke 4.12 tačka 4 ovog dijela i lagano, ali temeljno promiješati dozvoljavajući da sadržaj balona teče naprijed i nazad između njegova dva dijela; izbjegavati da

tečnost dođe preblizu vratu balona, zatim dodati dvije kapi rastvora kongo crvenog ili krezol crvenog u skladu sa podtačkom 4.3 tačka 4 ovog dijela, po slobodnom izboru.

Dodati 25ml dietiletera u skladu sa podtačkom 4.4 tačka 4 ovog dijela, zatvoriti balon plutanim čepom ili zatvaračem, natopljenim vodom u skladu sa podtačkom 5.6 tačka 5 ovog dijela i protresati balon umjerenom jačinom (kako bi izbjegli stvaranje postojećih emulzija) jedan minut u vodoravnom položaju, tako da manji dio stoji prema gore, povremeno dopustiti da se tečnost iz većeg dijela pretoči u manji dio, i prema potrebi ohladiti balon u tekućoj vodi, a zatim pažljivo ukloniti čep od plute ili drugi zatvarač, a onda pomoću špric boce iz podtačke 5.8 tačka 5 ovog dijela isprati čep i vrat balona sa malo smješe rastvarača iz podtačke 4.6 tačka 4 ovog dijela tako da isprani sadržaj uđe u balon.

Dodati 25ml petroletra iz podtačke 4.5 tačka 4 ovog dijela, ponovo zatvoriti balon natopljenim plutanim čepom ili drugim zatvaračem (ponovno nakvasiti uranjanjem u vodu) i lagano protresati balon 30 sekundi na način iz stava 3 ove podtačke.

Centrifugirati zatvoreni balon 1 do 5 minuta rotacionom frekvencijom od 500 do 600 obrtaja u minutu u skladu sa podtačkom 5.2 tačka 5 ovog dijela, a ako centrifuga nije na raspolaganju ostaviti zatvoreni balon da stoji na stalku u skladu sa podtačkom 5.7 tačka 5 ovog dijela najmanje 30 minuta dok se gornji sloj jasno i vidljivo ne odvoji od vodenog sloja, zatim, prema potrebi ohladiti balon pod tekućom vodom.

Pažljivo ukloniti plutani čep ili drugi zatvarač, isprati čep i unutrašnju stranu vrata balona sa malo smješe rastvarača u skladu sa podtačkom 4.6 tačka 4 ovog dijela tako da isprani sadržaj uđe u balon, a ako se granica nalazi ispod kraja vrata balona, malo ga podići iznad tog nivoa lagano ulivajući vodu niz zidove balona tako da se olakša prelivanje rastvarača.

Držeći balon za ekstrakciju za manji dio, pažljivo prelići najveću moguću količinu gornjeg sloja u pripremljene posude za sakupljanje masti u skladu sa podtačkom 6.4. ove tačke koje sadrže nekoliko komada sredstva za poboljšanje ključanja u skladu sa podtačkom 5.10 tačka 5 ovog dijela izbjegavajući izlivanje vodenog sloja.

Isprati spoljašnju stranu vrata balona za ekstrakciju sa malo smješe rastvarača u skladu sa podtačkom 4.6 tačka 4 ovog dijela, sakupljajući isprani sadržaj u posudu za sakupljanje masti i pazeci da se smješa rastvarača ne prelije preko spoljašnjeg dijela balona za ekstrakciju, a prema želji se rastvarač ili dio rastvarača mogu ukloniti iz posude destilacijom ili isparavanjem u skladu sa stavom 12 ove podtačke.

Dodati 5ml etanola u skladu sa podtačkom 4.2 tačka 4 ovog dijela sadržaju balona za ekstrakciju, pri tom koristeći etanol za ispiranje unutrašnjosti vrata balona i izmiješati u skladu sa stavom 2 ove podtačke.

Izvršiti drugu ekstrakciju ponavljanjem radnji opisanih u st. 3 do 8 ovog podtačke, ali koristeći samo 15ml dietiletra iz podtačke 4.4 tačka 4 ovog dijela i 15ml petroletra iz podtačke 4.5 tačka 4 ovog dijela, koristiti etar za ispiranje unutrašnjosti vrata balona za ekstrakciju, te podići granicu na sredinu vrata balona kako bi se omogućilo da konačno izlivanje rastvarača bude što potpunije, prema potrebi.

Izvršiti treću ekstrakciju daljim ponavljanjem radnji u skladu sa st. 3 do 8 ovog podtačke, ali koristeći samo 15ml dietil etra iz podtačke 4.4 tačka 4 ovog dijela i 15ml petroletra iz podtačke 4.5 tačka 4 ovog dijela, koristiti etar za ispiranje unutrašnjosti vrata balona za ekstrakciju, te podići granicu na sredinu vrata balona kako bi omogućili da konačno izlivanje rastvarača bude što potpunije, prema potrebi. Treća ekstrakcija se može preskočiti kod obranog mlijeka.

Rastvarače (uključujući etanol) iz balona ukloniti što potpunije postupkom destilacije, ili isparavanjem iz čaše ili posude u skladu sa podtačkom 5.3 tačka 5 ovog dijela, ispirajući

unutrašnjost vrata balona sa malo miješanog rastvarača u skladu sa podtačkom 4.6 tačka 4 ovog dijela prije započinjanja destilacije.

Posudu za sakupljanje masti zagrijavati (sa tikvicom pored nje kako bi para rastvarača isparila) jedan sat u sušnici u skladu sa podtačkom 5.3 tačka 5 ovog dijela, zatim ukloniti posudu za sakupljanje masti iz sušnice, ostaviti da se ohladi (ne u eksikatoru, ali zaštititi od prašine) na temperaturi prostorije za mjerenje (staklene posude treba da stoje najmanje sat vremena, a metalne posude najmanje 30 minuta) i izvršiti mjerenje sa tačnošću od 0,1mg., ne brisati posudu neposredno prije mjerenja, staviti je na vagu korišćenjem klijesta i naročito izbjegavati promjene temperature.

Ponavljati radnje iz stava 13 ove podtačke dok se masa posude za sakupljanje masti ne smanji za 0,5mg ili manje ili poveća između dva uzastopna mjerenja i zabilježiti najmanju izmjerenu masu posude za sakupljanje masti i ekstrahovane supstance.

Dodati 25ml petroletra u posudu za sakupljanje masti kako bi provjerili je li ekstrahovana supstanca u potpunosti rastvorljiva.

Lagano zagrijati i miješati rastvarač dok se sva mast ne istopi, a ako je ekstrahovana supstanca u potpunosti rastvorljiva u petroletru, uzima se da je masa masti razlika između konačne mase posude koja sadrži ekstrahovanu supstancu u skladu stavom 14 ove podtačke i početne mase iz podtačke 6.4. tačka 6 ovog dijela.

Ako je ekstrahovana supstanca u potpunosti rastvorljiva u petroletru, ili u slučaju sumnje, u potpunosti ekstrahovati mast iz posude ponavljanim ispiranjem toplim petroletru.

Pustiti sve tragove nerastvorne supstance da se slegnu i pažljivo izliti petroletrar bez uklanjanja nerastvorne supstance i ponoviti ovaj postupak još tri puta korišćenjem petroletra za ispiranje unutrašnjosti vrata posude.

Na kraju isprati spoljašnji dio vrha posude smješom rastvarača tako da se rastvarač ne proširi preko spoljašnje strane posude. Ukloniti paru petroletra iz posude jednosatnim zagrijavanjem posude u sušnici, pustiti da se ohladi i izmjeriti kako je opisano u st. 13 i 14 ove podtačke.

Uzima se da je masa masti razlika mase određene u stavu 14 ove podtačke i ove konačne mase.

7. Izražavanje rezultata

7.1. Izračunavanje i formula

Sadržaj masti izračunava se formulom:

$$F = \frac{m_1 - m_2 - m_3 - m_4}{m_0} \times 100$$

gdje je:

F = sadržaj masti,

m_0 = masa ispitivanog uzorka iz podtačke 6.2 tačka 6 ovog dijela, u gramima;

m_1 = masa posude za sakupljanje masti i ekstrahovane supstance određene u stavu 14 podtačka 6.5 tačka 6 ovog dijela, u gramima;

m_2 = masa pripremljene posude za sakupljanje masti ili, u slučaju nerastvorljivih supstanci, posude za sakupljanje masti i nerastvorljivog taloga određenog u tački stavu 16 podtačka 6.5 tačka 6 ovog dijela, u gramima;

m_3 = masa posude za sakupljanje masti korišćene u slijepoj probi iz podtačke 6.3 tačka 6 ovog dijela i sav ekstrahovani materijal određen u stavu 14 podtačka 6.5 tačka 6 ovog dijela, u gramima,

m_4 = masa pripremljene posude za sakupljanje masti u skladu sa podtačkom 6.4 tačka 6 ovog dijela korišćene u slijepoj probi iz podtačke 6.3 tačka 6 ovog dijela ili, u slučaju nerastvorljive supstance, posude za sakupljanje masti i nerastvorljivog taloga određenog u stavu 16 podtačka 6.5 tačka 6 ovog dijela, u gramima.

Prikazati rezultat sa tačnošću od 0,01%.

7.2. Preciznost

Ponovljivost (r):

- za punomasno mlijeko i djelimično obrano mlijeko: 0,02g masti na 100g proizvoda,
- za obrano mlijeko: 0,0g masti na 100g proizvoda.

Obnovljivost (R):

- za punomasno mlijeko: 0,04g masti na 100g proizvoda,
- za djelimično obrano mlijeko: 0,03g masti na 100g proizvoda,
- za obrano mlijeko: 0,025g masti na 100g proizvoda.

Dio III

ODREĐIVANJE SADRŽAJA UKUPNE SUVE MATERIJE BEZ MASTI

1. Primjena metode

Sadržaj ukupne suve materije bez masti u termički obrađenom mlijeku određuje se na osnovu referentne metode.

Ukupna suva materija bez masti mora se izraziti kao maseni procenat.

Sadržaj bezmasne suve materije je:

Sadržaj ukupne suve materije bez masti u skladu sa Dijelom I ovog priloga umanjen za sadržaj masti u skladu sa Dijelom II ovog priloga.

Dio IV

ODREĐIVANJE SADRŽAJA UKUPNOG AZOTA

1. Primjena metode

Sadržaj ukupnog azota u sirovom mlijeku i punomasnom mlijeku, djelimično obranom mlijeku i obranom mlijeku određuje se na osnovu referentne metode..

2. Definicija

Sadržaj ukupnog azota u mlijeku je sadržaj azota, izražen kao maseni procenat, koji je određen metodom po Kjeldahl-u.

3. Princip

Izmjerena količina uzorka mlijeka tretira se koncentrovanom sumpornom kisjelinom i kalijum-sulfatom i bakar(II)-sulfatom kao katalizatorom, kako bi se azot iz organskih jedinjenja preveo u amonijum-sulfat.

Amonijak se oslobađa dodavanjem rastvora natrijum-hidroksida, a zatim se destiluje i apsorbuje u rastvor borne kisjeline, koji se titruje kisjelim rastvorom.

4. Reagensi

4.1. Kalijum-sulfat (K_2SO_4)

4.2. Rastvor bakar-sulfata: Rastvoriti 5,0g bakar(II)-sulfata pentahidrata ($CuSO_4 \cdot 5H_2O$) u vodi i razblažiti do 100 ml (na 20 C) u normalnom sudu.

4.3. Sumporna kisjeline, najmanje 98,0% (m/m) H_2SO_4 .

4.4. Rastvor natrijum-hidroksida, 47% (m/m): 704g NaOH/l (20°C).

Napomena: Može se koristiti i rastvor natrijum-hidroksida manje koncentracije, npr.: 40% (m/m) 572g/l, 20 C; ili 30% (m/m) 399g/l, 20°C.

4.5. Rastvor borne kisjeline: Rastvoriti 40g borne kisjeline (H_3BO_3) u 1 litru vruće vode, ostaviti da se ohladi i čuvati u boci od borosilikatnog stakla.

4.6. Rastvor indikatora: Rastvoriti 0,01g metil crvenog, 0,02g bromtimol plavog i 0,06g bromkrezol zelenog u 100ml etanola.

Rastvor čuvati u zatvorenoj braon boci, na hladnom i tamnom mjestu.

4.7. Volumetrijski rastvor: $c(\frac{1}{2} \text{H}_2\text{SO}_4)$ ili $c(\text{HCl}) = 0,1 \text{ mol/l}$ standardizovan sa tačnošću od 0,0001 mol/l.

4.8. Saharoza bez azota

4.9. Amonijum so, čista, kao što je amonijum-oksalat $(\text{NH}_4)_2\text{C}_2\text{O}_4$, H_2O ili amonijum-sulfat $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$.

4.10. Triptofan ($\text{C}_{11}\text{H}_{12}\text{N}_2\text{O}_2$), fenacetin ($\text{C}_{10}\text{H}_7\text{CH}_2\text{CONH}_2$) ili mono- ili dihidrohlorid lizin ($\text{C}_6\text{H}_{14}\text{N}_2\text{O}_2$ HCl ili $\text{C}_6\text{H}_{14}\text{N}_2\text{O}_2 \cdot 2\text{HCl}$).

Napomena: Čistoća reagensa u skladu sa podtačkama 4.9 i 4.10 ove tačke trebala bi da bude veća od stepena „analitičke čistoće“, a ako je na raspolaganju, trebao bi se koristiti sertifikovani rastvor amonijum soli u skladu sa podtačkom 4.9 ove tačke.

5. Oprema i pribor

Pored uobičajene laboratorijske opreme, koriste se:

5.1. Kjeldahl-ove tikvice kapaciteta 500ml.

5.2. Odgovarajuća sredstva za poboljšanje ključanja, npr. staklene kuglice prečnika oko 5mm, Hengar-ove granule, kamen plavac.

5.3. Bireta ili automatska pipeta, za doziranje 1,0ml.

5.4. Graduisane menzure, staklene, kapaciteta 50, 100 i 250ml.

5.5. Aparatura za digestiju u nagnutom položaju (oko 45°), sa električnim grijačima ili plinskim plamenicima koji ne zagrijavaju tikvicu iznad nivoa njenog sadržaja, sa sistemom za odvod para.

5.6. Destilaciona aparatura, napravljena od borosilikatnog stakla na koju se može spojiti Kjeldahl-ova tikvica iz podtačke 5.1 ove tačke.

Aparatura se sastoji od efikasne prskalice povezane sa efikasnim hladnjakom koji ima pravu unutrašnju cijev i odvodne cijevi povezane sa njegovim donjim krajem.

Crijeva za povezivanje i čep/čepovi moraju dobro prijanjati i po mogućnosti biti od neoprenske gume.

5.7. Pipeta ili automatska pipeta, sa mogućnošću odmjeravanja 0,10ml.

5.8. Konusne tikvice, kapaciteta 500ml, graduisane na 200ml.

5.9. Bireta kapaciteta 50ml, graduisana na 0,1ml, sa maksimalnom mogućnošću greške $\pm 0,05\text{ml}$.

5.10. Lupa za očitavanje birete u skladu sa podtačkom 5.9 ove tačke.

5.11. pH metar

5.12. Automatska bireta.

6. Postupak

6.1. U Kjeldahl-ovu tikvicu iz podtačke 5.1 tačka 5 ovog dijela dodati sredstva za poboljšanje ključanja iz podtačke 5.2 tačka 5 ovog dijela (tri staklene kuglice), 15g kalijum-sulfata iz podtačke 4.1 tačka 4 ovog dijela, 1,0ml rastvora bakar-sulfata iz podtačke 4.2 tačka 4 ovog dijela, otprilike 5g uzorka mlijeka (izmjenog sa tačnošću od 0,001g) i 25ml sumporne kisjeline iz podtačke 4.3 tačka 4 ovog dijela, koristiti kisjelinu za ispiranje rastvora bakar-sulfata, kalijum-sulfata ili mlijeka sa vrata tikvice i lagano promiješati sadržaj.

Napomena: Budući da organska supstanca troši sumpornu kisjelinu tokom ključanja, za digestiju umjesto 25ml koristiti 30ml H_2SO_4 iz podtačke 4.3 tačka 4 ovog dijela, ako mlijeko sadrži više od 5,0% (m/m) masti. Isto bi trebalo učiniti i u slijepoj probi.

6.2. Zagrijati svaku Kjeldahl-ovu tikvicu na digestoru iz podtačke 5.5 tačka 5 ovog dijela u početku vrlo polako tako da crna pjena ostane unutar trbušastog dijela tikvice.

Kada prestane početno pjenjenje i pojavi se obilna bijela para, snažno prokuvati (kisela para će se kondenzovati kada dođe na pola puta do vrha vrata tikvice) dok ne nestanu sve crne čestice i dok sadržaj tikvice ne bude jasno blijede plavo-zelene boje, tada lagano kuvati najmanje 1,5 sat.

Naročito treba obratiti pažnju na sljedeće:

- a) ne bi trebalo da prođe više od 1 sata da sadržaj tikvice postane bistar, a razgradnja ukupno ne smije trajati manje od 2,5 sata, a ako je potrebno više od jednog sata za razbistravanje, ukupno trajanje razgradnje povećava se prema tome.
- b) kalijum-sulfat koji je dodat podstiče digestiju jer podiže temperaturu ključanja smješe. Ako je preostala zapremina H_2SO_4 manja za otprilike 15ml na kraju razgradnje, azot je možda izgubljen zbog prekomjernog zagrijavanja. Kod plinskog grijanja tikvicu treba zagrijavati na ploči od toplotnog izolacionog materijala, sa kružnim otvorom takvog prečnika da slobodni plamen samo dodiruje dio tikvice koja je ispod površine tečnog sadržaja u skladu sa podtačkom 5.5 tačka 5 ovog dijela.
- c) ako crne čestice uđu u vrat tikvice i ne speru se u potpunosti u trbušasti dio tikvice kretanjem kiseline u početnim fazama perioda snažnog zagrijavanja (to bi se moglo olakšati okretanjem tikvice) treba pustiti da se tikvica dovoljno ohladi, zatim je pažljivo isprati minimalnom količinom vode i nakon toga nastaviti razgradnju kako je gore opisano.

6.3. Kada se Kjeldahl-ove tikvice u potpunosti ohlade, dodati 300ml vode (pogledati napomenu) u svaku, tako da se pažljivo ispere vrat tikvice i temeljno promiješa sadržaj pazeći na to da se rastvore kristali koji su se odvojili.

Dodati sredstva za poboljšanje ključanja iz podtačke 5.2 tačka 5 ovog dijela kako bi se obezbijedilo jednolično ključanje, zatim u svaku tikvicu dodati 70ml rastvora natrijum-hidroksida iz podtačke 4.4 tačka 4 ovog dijela (pogledati napomenu), lagano ulivajući rastvor kroz iskošeni vrat tikvice da se stvori donji sloj u trbušastom dijelu, ne kvasiti vrh vrata rastvorom natrijum-hidroksida.

Napomena: Neophodno je da zajednička zapremina vode i rastvora natrijum-hidroksida iznosi 370ml kako bi se omogućilo sakupljanje oko 150ml destilata prije nego što počne neujednačeno ključanje („lupanje”) u skladu sa podtačkom 6.4. ove tačke.

Ako se doda veća odgovarajuća zapremina rastvora natrijum-hidroksida koncentracije manje od 47% (m/m), zapremina dodate vode smanjuje se prema tome (npr: ako se doda 85ml 40% (m/m) ili 125ml 30% (m/m) rastvora natrijum-hidroksida, zapremina dodate vode iznosiće 285ml odnosno 245ml).

6.4. Odmah spojiti svaku Kjeldahl-ovu tikvicu na destilator iz podtačke 5.6 tačka 5 ovog dijela. Pobriniti se da vrh odvodne cijevi hladnjaka bude uronjen u 50ml borne kiseline iz podtačke 4.5 tačka 4 ovog dijela, zajedno sa 0,20ml (5-6 kapi) rastvora indikatora iz podtačke 4.6 tačka 4 ovog dijela u konusnoj tikvici iz podtačke 5.8 tačka 5 ovog dijela.

Kružno okrenuti sadržaj svake Kjeldahl-ove tikvice kako bi se u potpunosti promiješao i dovesti ga do ključanja, ali u početku lagano kako bi se spriječilo pretjerano stvaranje pjene, a nakon što se sakupi 100ml do 125ml destilata, spuštati svaku konusnu tikvicu dok se vrh odvodne cijevi hladnjaka ne nađe na otprilike 40mm iznad oznake za 200ml. Nastaviti sa svakom pojedinačnom destilacijom dok ne počne neujednačeno vrenje („lupanje”), a zatim odmah prestati sa zagrijavanjem i odvojiti sve Kjeldahl-ove tikvice i isprati vrh odvodnih cijevi hladnjaka pomoću malo vode, sakupljajući isprani sadržaj u konusnu tikvicu.

Naročito treba obratiti pažnju na sljedeće:

- a) stepen destilacije mora biti takav da se otprilike 150ml destilata sakupi kada započne neujednačeno vrenje („lupanje”), a zapremina sadržaja svake konusne tikvice tada će iznositi otprilike 200ml.

b) efikasnost svakog hladnjaka trebala bi biti takva da temperatura sadržaja svake konusne tikvice ne prelazi 25°C tokom destilacije.

6.5. Titrovati svaki destilat sa standardnim volumetrijskim rastvorom iz podtačke 4.7 tačka 4 ovog dijela dok pH ne bude $4,6 \pm 0,1$ i pri tome koristiti pH-metar i automatsku biretu, po želji.

Dodavanje indikatora pomaže pri provjeravanju pravilnog toka titracije.

Očitati vrijednosti na bireti sa tačnošću od 0,01ml pomoću lupe iz podtačke 5.10 tačka 5 ovog dijela, izbjegavajući greške vezane za meniskus.

Titriranje se može vršiti samo sa indikatorom.

Potrebno je nastaviti titraciju dok boja destilata ne postane jednaka boji prethodno pripremljenog rastvora od 150ml vode u koju je dodato 50ml rastvora borne kiseline i 0,20ml indikatora sadržanog u konusnoj tikvici iz podtačke 5.8 tačka 5 ovog dijela.

6.6. Slijepu probu vršiti u skladu sa podtač. 6.1 do 6.5 ove tačke, ali umjesto uzorka mlijeka za postupak uzeti 5ml destilovane vode i otprilike 0,1g saharoze bez azota.

Napomena: Za titraciju slijepog destilata potrebna je jako mala zapremina standardnog volumetrijskog rastvora iz podtačke 4.7 tačka 4 ovog dijela.

6.7. Redovno provjeravati tačnost postupka korišćenjem dvije probe za utvrđivanje prinosa metode prateći postupak u skladu sa podtač. 6.1 do 6.5 ove tačke.

Provjeriti dolazi li do gubitka azota zbog pretjeranog zagrijavanja ili mehaničkih curenja tokom destilacije i to korišćenjem uzorka koji se sastoji od 0,15g amonijum-oksalata ili sulfata iz podtačke 4.7 tačka 4 ovog dijela izmjenjenog sa tačnošću od 0,001g i 0,1g saharoze bez azota.

Procenat prinosa azota mora iznositi između 99,0 i 100,0%.

Niži ili viši rezultati ukazuju na propuste u postupku i/ili netačne koncentracije standardnih rastvora iz podtačke 4.7 tačka 4 ovog dijela.

Provjeriti je li postupak razgradnje dovoljan za oslobađanje cjelokupnog proteinskog azota korišćenjem uzorka koji se sastoji od 0,20g čistog triptofana, 0,35g fenacetina ili 0,20g lizin hidrohlorida iz podtačke 4.10 tačka 4 ovog dijela.

Sva mjerenja trebala bi da budu izvršena sa tačnošću od 0,001g, a procenat prinosa azota trebao bi biti najmanje 98-99%.

7. Mjere bezbjednosti

Pri radu sa koncentrovanom sumpornom kiselinom i natrijum-hidroksidom i pri rukovanju sa Kjeldahl-ovim tikvicama, uvijek treba nositi laboratorijski mantil, zaštitne naočare i rukavice otporne na kiselinu a Kjeldahl-ove tikvice ne ostavljati bez nadzora tokom destilacije.

Zbog potencijalne opasnosti odmah zaustaviti destilaciju ako sadržaj tikvice prejako „lupa“.

Ako je struja isključena više od dva do tri minuta, spustite tikvicu za sakupljanje tako da destilacioni vršak bude van tečnosti.

8. Izražavanje rezultata

8.1. Izračunavanje i formula

Izračunavanje sadržaja azota (W_N), izraženo u gramima azota na 100g proizvoda, vrši se po sljedećoj formuli:

$$W_N = \frac{1,40(V - V_0)}{m}$$

gdje je:

W_N =procenat azota;

V =zapremina standardnog volumetrijskog rastvora kiseline korišćene pri određivanju, u mililitrima,

V_0 =zapremina standardnog volumetrijskog rastvora kiseline korišćene u slijepoj probi, u

mililitrima;

c =koncentracija, izražena u molovima po litru standardnog volumetrijskog rastvora kiseline iz podtačke 4.7 tačka 4 ovog dijela;

m =masa ispitivanog uzorka u gramima.

Rezultat se zaokružuje na 0,001g na 100g.

8.2. Preciznost

Ponovljivost (r): 0,007g na 100g.

Obnovljivost (R): 0,015g na 100g.

9. Izmjene postupka

9.1. Koristiti opremu za digestiju sa cilindričnim tikvicama, umjesto digestora i Kjeldahl-ovih iz podtač. 5.1 i 5.5 tačka 5 ovog dijela.

U tom slučaju svaki uređaj treba zasebno provjeriti kako bi se utvrdile potencijalne nepravilnosti u skladu sa podtačkom 6.7 tačka 6 ovog dijela.

9.2. Koristiti destilaciju parom umjesto direktnog zagrijavanja tikvica iz podtačke 6.4 tačka 6 ovog dijela.

Kada instrument ne dopušta korišćenje destilovane vode, treba obratiti pažnju da li voda sadrži isparljive kiseline ili baze.

9.3. Ispitivani uzorak od 1g mlijeka (semi-makro Kjeldahl) može se koristiti umjesto 5g iz podtačke 6.1 tačka 6 ovog dijela ako:

- se količine reagensa korišćenog za mineralizaciju u skladu sa podtačkom 6.1 tačka 6 ovog dijela: H_2SO_4 , $CuSO_4 \cdot 5H_2O$, K_2SO_4 , smanje u istom odnosu (1/5).
- se ukupno trajanje razgradnje u skladu sa podtačkom 6.2 tačka 6 ovog dijela smanji na 75 minuta.
- se količina rastvora natrijum-hidroksid u skladu sa podtačkom 6.4 tačka 6 ovog dijela smanji u istom odnosu (1/5).
- se mora koristiti standardni kisjeli rastvor iz podtačke 4.7 tačka 4 ovog dijela niže koncentracije (0,02 do 0,03 mol/l).

Napomena: Korišćenje jedne ili više od ovih mogućnosti prihvatljivo je samo ako su vrijednost ponovljivosti iz stava 1 podtačka 8.2 tačka 8 ovog dijela i rezultati dva ispitivanja tačnosti u skladu sa podtačkom 6.7. tačka 6 ovog dijela i u skladu sa uslovima propisanim ovom metodom.

Dio V

ODREĐIVANJE SADRŽAJA PROTEINA

1. Primjena metoda

Sadržaj proteina u termički obrađenom mlijeku određuje se referentnom metodom.

Termički obrađeno mlijeko namijenjeno za direktnu ishranu ljudi ima masu ne manju od 1.030 g/l utvrđenu u mlijeku na 15°C ili ekvivalentnu vrijednost dobijenu u potpuno bezmasnom mlijeku na 20°C i sadrži najmanje 28g/l proteina i ne manje od 8,50% bezmasne suve materije. Ovo podrazumijeva da se strožiji zahtjevi ne mogu postaviti za mlijeko namijenjeno za industriju.

2. Definicija

Sadržaj proteina je vrijednost koja se dobija množenjem sadržaja ukupnog azota, izraženog kao maseni procenat.

3. Izračunavanje

Sadržaj proteina u mlijeku kao maseni procenat = 6,38 x sadržaj ukupnog azota N u mlijeku u %.

Dio VI ODREĐIVANJE SPECIFIČNE MASE

1. Predmet i područje primjene

Ovaj postupak definiše referentnu metodu za određivanje specifične mase sirovog mlijeka i punomasnog mlijeka, djelimično obranog mlijeka i obranog mlijeka na 20°C.

2. Definicija

Specifična masa mlijeka je odnos mase određene zapremine mlijeka na 20°C i mase iste zapremine vode na 20°C.

3. Princip

Specifična masa na 20°C određuje se hidrometrom.

4. Oprema i pribor

Pored uobičajene laboratorijske opreme, koriste se:

4.1. Hidrometar

Specifični gravitacioni hidrometar je instrument koji se sastoji od staklenog plovka koji je u svom donjem dijelu širok i težak.

Cilindrična staklena cjevčica je spojena na gornji kraj plovka i uporedna je sa njim; gornji dio cjevčice je zatvoren.

Stakleni plovak sadrži teret (olovo, živa) namijenjen prilagođavanju mase hidrometra. Cjevčica ima skalu od 1,025 do 1,035g/ml.

Hidrometar bi trebalo provjeriti piknometrijskom metodom, korišćenjem piknometra kapaciteta oko 100ml koji je opremljen termometrom za mjerenje preciznosti.

4.2. Cilindri (stakleni ili od nerđajućeg čelika).

Njihove minimalne dimenzije trebale bi biti sljedeće:

- unutrašnji prečnik približno 35mm;
- unutrašnja visina približno 225mm.

4.3. Vodeno kupatilo podešeno na $(20,0 \pm 0,1)^\circ\text{C}$.

4.4. Vodeno kupatilo podešeno na $(40 \pm 2)^\circ\text{C}$.

4.5. Termometar, graduisan na $0,5^\circ\text{C}$.

5. Postupak

5.1. Promiješati uzorak okretanjem kako bi se raspršila mast i staviti ga u vodeno kupatilo iz podtačke 4.4 tačka 4 ovog dijela.

Pustiti da uzorak dostigne temperaturu od 40°C i održavati tu temperaturu pet minuta.

Temeljno promiješati laganim okretanjem kako bi bili sigurni da se mast ravnomjerno rasporedila. Ohladiti na 20°C u vodenom kupatilu iz podtačke 4.3 tačka 4 ovog dijela.

5.2. Temeljno promiješati uzorak laganim okretanjem kako bi se izbjegao ulazak vazduha.

Mlijeko usuti u cilindar iz podtačke 4.2 tačka 4 ovog dijela koji se mora držati nagnut kako bi izbjegli stvaranje pjene ili balončića. Koristiti dovoljnu količinu uzorka mlijeka kako bi bili sigurni da će se dio preliti iz cilindra kada se u uzorak uroni hidrometar iz podtačke 4.1 tačka 4 ovog dijela, pažljivo spustiti hidrometar u mlijeko i pustiti ga da slobodno pluta dok ne postigne ravnotežu.

Cilindar treba postaviti vertikalno.

Hidrometar treba biti namješten u sredini stuba tečnosti i ne bi trebao da dodiruje zidove cilindra.

5.3. Kada hidrometar postigne ravnotežu očitati oznaku na vrhu meniskusa.

5.4. Odmah nakon što se izvrši očitavanje na hidrometru staviti termometar iz podtačke 4.5 tačka 4 ovog dijela u uzorak i očitati temperaturu sa tačnošću od $0,5^\circ\text{C}$.

Temperatura ne smije odstupati više od $\pm 2^{\circ}\text{C}$ od 20°C .

6. Korekcija temperature

Ako temperatura uzorka mlijeka ne iznosi tačno 20°C pri mjerenju specifične mase, onda se dobijeni rezultat mora korigovati dodavanjem određenoj specifičnoj masi 0,0002 za svaki stepen Celzijusa iznad 20°C ili oduzimanjem 0,0002 za svaki stepen Celzijusa ispod 20°C .

Ova korekcija je jedino validna ako temperatura uzorka mlijeka odstupa do 5°C od 20°C .

7. Izražavanje rezultata

Metoda izračunavanja i formula: specifična masa uzorka izražava se u g/ml obranog mlijeka na 20°C u skladu sa sljedećom formulom:

$$\frac{1000 \cdot mv - MG \cdot mv}{\frac{1000 - MG \cdot mv}{0,92}} = \frac{0,92mv (1000 - MG)}{920 - MG \cdot mv}$$

gdje je

mv = specifična masa uzorka očitana na hidrometru (5.4.) u g/l;

MG = sadržaj masti u uzorku u g/l;

0,92 = gustina masti.

8. PRECIZNOST

8.1. Ponovljivost (r): 0,0003g/ml.

8.2. Obnovljivost (R): 0,0015g/ml.

Dio VII

ALTERNATIVNI POSTUPAK KOJI UKLJUČUJE KORIŠĆENJE EPRUVETA ZA EKSTRAKCIJU MASTI SA SIFONOM ILI NASTAVKOM ŠPRIC BOCE

1. Postupak

1.1. Priprema ispitivanog uzorka vrši se u skladu sa podtačkom 6.1 tačka 6 Dio II ovog priloga.

1.2. Ispitivani uzorak

Postupak se sprovodi u skladu sa podtačkom 6.2 tačka 6 Dio II ovog priloga, ali pri tome treba koristiti epruvete za ekstrakciju masti iz podtačke 5.6 tačka 5 Dio II ovog priloga.

Ispitivani uzorak treba u potpunosti staviti na dno epruvete za ekstrakciju.

1.3. Slijepa proba se vrši u skladu sa podtačkom 6.3 tačka 6 Dio II ovog priloga.

1.4. Priprema posude za sakupljanje masti se vrši u skladu sa podtačkom 6.4 tačka 6 Dio II ovog priloga.

2. Određivanje

2.1. Dodati 2ml rastvora amonijaka iz podtačke 4.1 tačka 4 Dio II ovog priloga ili jednaku zapreminu rastvora amonijaka veće koncentracije i temeljno promiješati sa prethodno pripremljenim ispitivanim uzorkom na dnu epruvete, a nakon dodavanja amonijaka izvršiti određivanje bez odgađanja.

2.2. Dodati 10ml etanola iz podtačke 4.2 tačka 4 Dio II ovog priloga i lagano, ali temeljno promiješati na dnu epruvete, prema potrebi dodati dvije kapi rastvora kongo crvenog ili krezol crvenog iz podtačke 4.3 tačka 4 Dio II ovog priloga.

2.3. Dodati 25ml dietiletra iz podtačke 4.4 tačka 4 Dio II ovog priloga, zatvoriti epruvetu plutenim čepom zasićenim vodom ili zatvaračem natopljenim vodom iz podtačke 5.6 tačka 5 Dio II ovog priloga i snažnije mućkati epruvetu, ali ne previše snažno (kako bi se izbjeglo nastajanje postojanih emulzija), i stalno je okretati jedan minut, prema potrebi, ohladiti epruvetu u tekućoj vodi, a zatim

pažljivo odstraniti pluteni čep ili drugi zatvarač i isprati čep i vrat epruvete sa malo smjese rastvarača iz podtačke 4.6 tačka 4 dio II ovog priloga korišćenjem špric boce iz podtačke 5.8 tačka 5 Dio II ovog priloga tako da isprani sadržaj uđe u epruvetu.

2.4. Dodati 25ml petroletra iz podtačke 4.5 tačka 4 Dio II ovog priloga, zatvoriti epruvetu sa ponovo natopljenim plutanim čepom ili drugim zatvaračem (ponovno ga natopiti uranjanjem u vodu) i lagano tresti epruvetu 30 sekundi u skladu sa podtačkom 2.3 ove tačke.

2.5. Centrifugirati zatvorenu epruvetu jedan do pet minuta sa rotacionom frekvencijom od 500 do 600 okretaja u minutu u skladu sa podtačkom 5.2 tačka 5 Dio II ovog priloga.

Ako centrifuga iz podtačke 5.2 tačka 4 Dio II ovog priloga nije na raspolaganju pustiti zatvorenu epruvetu da stoji u stalku iz podtačke 5.7 tačka 5 Dio II ovog priloga najmanje 30 minuta, dok gornji sloj ne postane bistar i jasno odvojen od vodenog sloja, prema potrebi ohladiti epruvetu pod tekućom vodom.

2.6. Pažljivo odstraniti pluteni čep ili drugi zatvarač i isprati čep i vrat epruvete sa malo smješe rastvarača tako da isprani sadržaj uđe u epruvetu.

2.7. Umetnuti sifonski nastavak ili nastavak špric boce u epruvetu i gurnuti prema dolje dugi unutrašnji kraj nastavka dok dovod ne bude otprilike 3mm iznad granice između slojeva. Unutrašnji krak nastavka treba da bude paralelan sa osom epruvete za ekstrakciju.

Pažljivo prelići gornji sloj iz epruvete u pripremljenu posudu za sakupljanje masti iz podtačke 6.4 tačka 6 Dio II ovog priloga koja sadrži nekoliko komada sredstva za poboljšanje ključanja iz podtačke 5.10 tačka 5 Dio II ovog priloga, u slučaju tikvica (neobavezno sa metalnim posudama), izbjegavajući da se pri tome prenese dio vodenog sloja, zatim isprati odvod nastavka sa malo smjese rastvarača, sakupljajući isprani sadržaj u posudu za sakupljanje masti.

2.8. Otpustiti nastavak iz vrata epruvete, lagano ga podići i isprati donji dio njegovog dužeg unutrašnjeg kraka sa malo smjese rastvarača.

Spustiti i ponovo ubaciti nastavak pa prenijeti isprani sadržaj u posudu za sakupljanje masti.

Isprati odvod nastavka sa malo smjese rastvarača, sakupljajući isprani sadržaj u posudi, a po potrebi rastvarač ili dio rastvarača mogu se ukloniti iz posude destilacijom ili isparavanjem, u skladu sa stavom 12 podtačka 6.5 tačka 6 Dio II ovog priloga.

2.9. Ponovo otpustiti nastavak iz vrata, polako podići nastavak i dodati 5ml etanola u sadržaj epruvete, koristeći etanol za ispiranje dugog unutrašnjeg kraka nastavka i promiješati u skladu sa podtačkom 2.2 ove tačke.

2.10. Izvršiti drugu ekstrakciju ponavljanjem postupka iz podtač. 2.3 do 2.8. ove tačke, ali pri tome koristiti samo 15ml dietiletra iz podtačke 4.4 tačka 4 Dio II ovog priloga i 15ml petroletra iz podtačke 4.5 tačka 4 dio II ovog priloga, upotrijebiti eter za ispiranje dugog unutrašnjeg kraka nastavka, dok se uklanja nastavak iz epruvete nakon prethodne ekstrakcije.

2.11. Izvršiti treću ekstrakciju ponavljanjem postupka iz podtač. 2.3 do 2.8. ove tačke koristeći 15ml dietiletra i 15ml petroletra i ispirajući dugi unutrašnji krak nastavka u skladu sa podtačkom 2.10 ove tačke.

Treća ekstrakcija se može izostaviti kod obranog mlijeka.

2.12. Postupa se u skladu sa st. 12 do 19 podtačka 6.5 tačka 6 Dio II ovog priloga.

849.

Na osnovu člana 21 stav 3 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG", broj 16/16), Sudski savjet je na XIV sjednici održanoj 28. juna 2016. godine, donio

**ODLUKU
O VARIJABILNOM DIJELU ZARADE**

Član 1

Ovom odlukom utvrđuju se kriterijumi i način određivanja varijabilnog dijela zarade za državne službenike i namještenike u organima sudske vlasti i Sekretarijatu Sudskog savjeta.

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovoj odluci za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Varijabilni dio zarade pripada zaposlenom sa izuzetnim rezultatima i kvalitetom rada, u zavisnosti od raspoloživih sredstava.

Član 4

Izuzetni rezultati i kvalitet rada zaposlenog cijene se na osnovu:

1. posebnog doprinosa unapređenju procesa rada organa u kome je zaposlen,
2. izuzetne uspješnosti i kvaliteta izvršenih poslova,
3. posebne efikasnosti u radu,
4. povećanog obima posla i
5. dodatnog angažovanja zbog nepopunjenosti radnih mjesta.

Član 5

Varijabilni dio zarade zaposlenom za pojedini mjesec iznosi do 80% prosječne zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, po podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Varijabilni dio zarade može se isplaćivati kvartalno ili polugodišnje.

Član 6

Rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje i iznosu varijabilnog dijela zarade donosi lice koje rukovodi organom u kome zaposleni radi.

Član 7

Varijabilni dio zarade isplaćuje se iz dodijeljenih budžetskih sredstava potrošačke jedinice „Sudstvo", sa pozicija obezbijedenih za zarade i pozicije ostale naknade, po prethodno pribavljenoj potvrdi organa državne uprave nadležnog za poslove finansija - Ministarstva finansija o raspoloživim finansijskim sredstvima.

Član 8

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-3701/16

Podgorica, 28. juna 2016. godine

Predsjednik,
dr **Mladen Vukčević**, s.r.

850.

Na osnovu člana 44 stav 3 Zakona o državnoj upravi („Službeni list RCG", broj 38/03 i „Službeni list CG", br. 22/08 i 42/11), Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. juna 2016. godine, donijela je

**RJEŠENJE
O IMENOVANJU DIREKTORA UPRAVE ZA UGLJOVODONIKE**

Za direktora Uprave za ugljovodonike, imenuje se mr **Vladan Dubljević**, dosadašnji v.d. direktora ove uprave.

Broj: 08-1704/3

Podgorica, 17. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

851.

Na osnovu člana 45 stav 3 Zakona o državnoj upravi („Službeni list RCG", broj 38/03 i „Službeni list CG", br. 22/08 i 42/11) i člana 55 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG", br. 39/11, 66/12 i 34/14), Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. juna 2016. godine, donijela je

RJEŠENJE
O POSTAVLJENJU POMOĆNIKA SEKRETARA
SEKRETARIJATA ZA ZAKONODAVSTVO

Za pomoćnika sekretara Sekretarijata za zakonodavstvo - rukovodioca Sektora za propise iz oblasti saobraćaja, turizma, ekologije i poljoprivrede, postavlja se **Radmila Mujović**, dosadašnji pomoćnik sekretara Sekretarijata za zakonodavstvo.

Broj: 08-1623/3

Podgorica, 17. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

852.

Na osnovu člana 8 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 21/07), Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. juna 2016. godine, donijela je

RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU PREDsjedNIKA I TRI ČLANA UPRAVNOG ODBORA
AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

Razrješava se dužnosti predsjednika Upravnog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore, prof. dr **Zdravko Krivokapić**, zbog isteka mandata.

Razrješavaju se dužnosti člana Upravnog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore, zbog isteka mandata:

- **Goran Šćepanović**,
- mr **Nada Mališić**, i
- **Dragan Vukčević**.

Broj: 08-1590/4

Podgorica, 17. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

853.

Na osnovu člana 8 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 21/07), Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. juna 2016. godine, donijela je

RJEŠENJE
O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA I DVA ČLANA UPRAVNOG ODBORA
AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE

Za predsjednika Upravnog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore, imenuje se **Goran Šćepanović**, generalni direktor Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije.

Za članove Upravnog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore, imenuju se:

- **Dragan Vukčević**, samostalni savjetnik I u Ministarstvu ekonomije i
- **Ana Martinović**, samostalni savjetnik I u Ministarstvu ekonomije.

Broj: 08-1590/5

Podgorica, 17. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

854.

Na osnovu člana 15 stav 3 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG“, broj 80/08), Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. juna 2016. godine, donijela je

RJEŠENJE

O IMENOVANJU SAVJETNIKA PREDsjedNIKA VLADE CRNE GORE

Za savjetnika predsjednika Vlade Crne Gore, imenuje se dr **Radoje Žugić**, raniji ministar finansija.

Broj: 08-1817

Podgorica, 23. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

855.

Na osnovu člana 16 stav 3 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG“, broj 80/08), Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. juna 2016. godine, donijela je

RJEŠENJE
O IMENOVANJU SAVJETNICE POTPREDSJEDNIKA VLADE ZA POLITIČKI
SISTEM, UNUTRAŠNJU I VANJSKU POLITIKU

Za savjetnicu potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku, imenuje se **Mirjana Bošković**, dosadašnja samostalna savjetnica I u kabinetu ministra unutrašnjih poslova.

Broj: 08-2633/3

Podgorica, 23. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

856.

Na osnovu člana 10 stav 3, a u vezi sa članom 13 Zakona o koncesijama („Službeni list CG", broj 8/09), Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. juna 2016. godine, donijela je

**RJEŠENJE
O RAZRJEŠENJU DVA ČLANA KOMISIJE ZA
KONCESIJE CRNE GORE**

Razrješavaju se dužnosti člana Komisije za koncesije Crne Gore:

- **Miodrag Latković**, na lični zahtjev i
- **Milica Raičević**, na lični zahtjev.

Broj: 08-1776/3

Podgorica, 23. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.

857.

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o koncesijama („Službeni list CG", broj 8/09), Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. juna 2016. godine, donijela je

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU DVA ČLANA KOMISIJE ZA
KONCESIJE CRNE GORE

Za članove Komisije za koncesije Crne Gore, imenuju se:

- **Vesna Vujačić**, dipl.ing.geologije, na predlog Ministarstva ekonomije i
- **Milena Jovetić**, magistar ekonomskih nauka, na predlog Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Broj: 08-1776/4

Podgorica, 23. juna 2016. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.